БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 158 (17.142). ● 12 июль 1978 йил, чоршанба ● Баҳоси 2 тийин

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

КПСС Марказий Комитетида марказий газеталар, журналлар, нашриётлар, телевидение ва радиоэшиттириш, информация агентликлари ҳамда бошқа идеология муассасалари раҳбарларининг кенгаши бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида» қилган ва ленинча аграр сиёсатни ижодий ривожлантиришга катта ҳисса бўлиб қўшилган докладини тушунтириш ҳамда ана шу қарорларнинг бажарилишини ташкил этиш соҳасида оммавий ахборот ва пропаганда воситалари фаолиятининг асосий йўналишлари муҳокама қилинди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д. Кулаков доклад қилди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин иштирок этди.

Партиянинг КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленумидан кейин бошланган ҳозирги аграр сиёсати социалистик жамиятнинг янги шарт-шароитлари ва эҳтиёжларини илмий жиҳатдан ифодалаб бериши қайд этиб ўтилди. Кенгашда уқтириб ўтилганидек, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг энг биринчи вазифаси шундан иборатки, КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини, Л. И. Брежнев докладини меҳнаткашларнинг ғоят кенг оммасига етказиш, барча партия ташкилотлари ва коммунистлар партиянинг ҳозирги босқичдаги аграр сиёсати вазифаларининг моҳиятини чуқур англаб олишларига актив кўмаклашиш керак. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини муваффақиятли бажариш — барча партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотларининг асосий вазифасидир. Миллион-миллион кишиларда ана шу вазифалар тўғрисидаги тушунчани ҳосил қилиш, уларни илҳомлантириш, куч-ғайратларини партиянинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида белгилаган программасини амалда рўёбга чиқаришга сафарбар этиш — матбуот, телевидение ва радионинг бурчидир.

Қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини жадал ривожлантириш ва уларнинг самарадорлигини ошириш, механизациялаш, химиялаш ва ерларни мелиорациялаш суръатларини ўстириш, чорвачилик маҳсулдорлигини юксалтириш учун кураш оммавий ахборот ва пропаганданинг диққат марказида туриши керак. РСФСР Ноқоратупроқ зонаси, Сибирь, Узоқ Шарқ ва мамлакат бошқа районлари қишлоқ хўжалигини комплекс ривожлантириш проблемаларини янада кенгроқ ёритиш зарурлигига эътибор жалб қилинди.

Матбуот, телевидение ва радио ижодий изланишни, қўшимча резервларни қидириб топаётган ҳамда дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан оширилган мажбуриятлар қабул қилаётган меҳнат коллективларининг ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари, ғаллакорлар, чорвадорлар, механизаторларнинг меҳнатдаги ташаббусларини оператив равишда ёрқин пропаганда қилишлари, социалистик мусобақани тобора авж олдиришлари, фан ва илғор тажриба ютуқлари жорий этилишига актив суратда эришишлари лозим.

Қишлоқни социал ривожлантириш, қишлоқ аҳолисининг уй-жой ва маданий-маиший турмуш шароитларини тубдан яхшилаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини меҳнат, турмуш ва инсоний муносабатлар маданияти билан қўшиб олиб бориш вазифаларини ҳал этишга матбуот катта ҳисса қўшиши керак.

Саноатнинг етакчилик ролини, қишлоққа хизмат кўрсатадиган саноат тармоқлари кувватларининг тезроқ оширилишини муфассал кўрсатиш авваллгидек ҳозирда ҳам матбуотнинг энг муҳим йўналиши бўлиб қолмоқда.

Омма ўртасида олиб борилаётган ташкилотчилик, партиявий-сиёсий ва ғоявий-тарбиявий ишларни, қишлоқ коммунистларининг авангардлик ролини, қишлоқ хўжалигига партия раҳбарлигининг услуб ва методлари такомиллаштирилишини ишонарли тарзда ёритиш матбуот, телевидение ва радионинг етакчи мавзусидир. Қишлоқ хўжалигини юксалтириш — бутун партиянинг, бутун халқнинг ишидир, бинобарин, ана шу вазифани ҳал этишда ҳар бир меҳнат коллективи ўз ўрнини топиб олиши керак.

Матбуот органлари, телевидение ва радиоэшиттириш органларига ҳозирги вақтда куч-ғайратни ғоят муҳим халқ хўжалик кампаниясини — ҳосил ўрим-йиғимини қисқа муддатларда ва нобуд қилмай уюшқоқлик билан ўтказиш, тайёр маҳсулотнинг ҳар бир килограммини эҳтиёт қилиб асраш ва уни истеъмолчига етказиш, ҳар бир хўжаликда зарур ем-хашак запасини вужудга келтиришдан иборат кампанияни оператив суратда ёритишга сафарбар этиш тавсия қилинди.

«КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ МИНСКДА СЎЗЛАГАН НУТҚИДА БЕРГАН КЎРСАТМАЛАРИ ВА ТАВСИЯЛАРИНИ БАЖАРИШ БОРАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА, ПЛАН ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАШ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ВА УНИНГ ЎСИШ СУРЪАТЛАРИНИ ОШИРИШ, ИҚТИСОДИЙ ТЕЖАМКОРЛИКНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН КУЧАЙТИРИШ, БАРЧА БЎҒИНЛАРДА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ТЎҒРИСИДА» РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИНИНГ 1978 ЙИЛ 10 ИЮЛДАГИ

ҚАРОРИ

Республика партия активининг йиғилиши «КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Минскда сўзлаган нутқида берган кўрсатмалари ва тавсияларини бажариш борасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида, план интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва унинг ўсиш суръатларини ошириш, иқтисодий тежамкорликни бутун чоралар билан кучайтириш, барча бўғинларда хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш тўғрисида» Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. Г. Анисимкин докладини тинглаб ва муҳокама қилиб шуни қайд қиладики, ўртоқ Л. И. Брежневнинг чуқур мазмунли нутқида резервлардан фойдаланишга, маҳсулот ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларини тезлаштиришга, ўнинчи беш йиллик топшириқларини ҳеч сўзсиз бажаришга доир асосий йўналишлар ва конкрет чоралар белгилаб берилди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг тавсиялари ва кўрсатмалари Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги тармоқларида шу беш йилликнинг ўтган даврида қилинган ишларни тўла-тўкис, амалий баҳолаш, ишлаб чиқаришни ўстиришнинг қўшимча резервларини ва имкониятларини топиш, бошқарув ва планлаштиришнинг барча бўғинларида самарадорликни ва иш сифатини янада оширишнинг конкрет йўлларини белгилаб олиш имконини беради.

Бутун совет халқи каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати билан амалга оширмоқдалар, хўжалик ва маданий қурилишнинг барча участкаларида каттагина ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Беш йилликнинг икки йили мобайнида республикада саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми пландаги 9,4 процент ўрнига 10,6 процент ошди. Саноат маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқариш борасида план топшириқлари ошириб бажарилди. Йиллик планларга қўшимча равишда 772 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Шу вақт ичида меҳнат унумдорлиги 6,1 процент ошди, кўпайтирилган маҳсулотнинг 3,2 қисмидан ортиқроғи меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан қўлга киритилди. Саноат меҳнатчилари социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1978 йил биринчи ярми планини муддатидан илгари 27 июнда бажардилар. Пландан ташқари 190 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Капитал қурилиш ҳажми анча кенгайди. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки икки йили ичида республикада пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан 9 миллиард сўмдан кўпроқ капитал маблағлар ўзлаштирилди, қиммати 8,5 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Бу эса тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки икки йилидагига қараганда 34 процент кўпдир. Транспорт ва алоқа ходимлари анчагина ютуқларни қўлга киритдилар.

Шу билан бирга республика партия ва совет органларининг, министрликлар ва идораларнинг хўжалик қурилишига раҳбарлик қилиш фаолиятида жиддий камчиликлар ва нуқсонлар бор. Баъзи корхоналар ва бирлашмалар маҳсулот чиқариш ва меҳнат унумдорлигини ошириш борасида белгилаб қўйилган планларни бажармаётирлар. Тасдиқланган планларни асоссиз равишда ўзгартириш фактларига йўл қўйилмоқда. Баъзи жойларда янгидан ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватларидан етарли фойдаланилмаётир. Бир қанча корхоналарда ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантириш масалаларини ҳал этишда сусткашликка йўл қўйилмоқда.

Капитал қурилишда капитал маблағларни, моддий ва меҳнат ресурсларини жуда кўп объектларга сочиб юбориш фактлари ҳали ҳам йўқотилгани йўқ, бир қанча янги қувватларни белгиланган муддатларда ишга тушириш таъминланмаётир.

Транспорт ишида ҳаракат составининг беҳуда тўхтаб қолиши ва уни юксиз ҳайдаш ҳоллари кўп, транспортда юк ташиш ишларини ташкил этишнинг прогрессив методлари суст жорий этилмоқда.

Республика партия активининг йиғилиши саноат, қурилиш ташкилотлари, транспорт ва алоқа ишидаги айтиб ўтилган мана шу камчиликлар айрим партия комитетлари, министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналар ишларнинг аҳволини ҳамиша ҳам чуқур анализ қилмаётганликлари, давлат, план ва ишлаб чиқариш интизомини бузиш фактларига принципиал баҳо бермаётганликлари, кадрларни топширилган иш учун юксак масъулиятни ҳис этиш руҳида тузук тарбияламаётганликлари натижасида рўй бермоқда, деб ҳисоблайди.

Республика партия активининг йиғилиши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Минскдаги нутқида баён этилган қоидаларга ва тавсияларга, шунингдек КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, партия, совет, план ва хўжалик органлари ўзларининг диққат ва эътиборларини ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан рационал фойдаланиш, фан-техника тараққиётини ва ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришни бутун чоралар билан тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, иқтисодий тежамкорликни кучайтириб, план интизомини мустаҳкамлаш ҳамда шу асосда 1978 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик планини ҳеч сўзсиз тўла ва ошириб бажаришни таъминлаш вазифаларини амалий ҳал этишга қаратсинлар.

2. Область, шаҳар, район партия комитетлари, министрликлар ва идоралар зиммасига қолоқ корхоналар ва қурилишлар ишини синчиклаб анализ қилиб чиқиш, мавжуд камчиликларни тугатишга, йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини тўлдириш ва мавжуд резервлардан бутун чоралар билан фойдаланишга доир конкрет чораларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифаси юклатилсин.

3. Республика Госплани, министрликлари, идоралари, бирлашмалари ва корхоналари:

республиканинг иқтисодий ва социал ривожлантириш планларининг бажарилиши ҳамда план интизомига жуда қаттиқ риоя қилиниши устидан контролликни кучайтирсинлар, тасдиқланган планларни асоссиз ўзгартириш фактларига йўл қўймасинлар;

бутун диққат ва эътиборни капитал қурилишни планлаштиришни янада такомиллаштиришга қаратсинлар, капитал маблағларни, моддий-техника ресурсларини ишга тушириладиган энг муҳим қурилишларга тўплашни, ишлаб чиқариш қувватларини ва асосий фондларни ўз вақтида ва бир маромда ишга тушириб боришни таъминласинлар.

4. Ўзбекистон ССР Госстройи, лойиҳа ташкилотлари, қурилиш министрликлари ва идоралари қурилиш сифатини тубдан яхшилашга, қурилишнинг смета қимматини пасайтиришга, моддий-техника ресурсларидан тежамли фойдаланишга, техника тараққиёти ва илғор тажриба муваффақиятларини бутун чоралар билан жорий қилишга доир зарур чораларни кўрсинлар.

5. Республика Госплани, «Главснаб»и, министрликлари, идоралари, бирлашмалари ва корхоналари моддий-техника таъминотини янада такомиллаштиришга ҳамда фондлардан фойдаланиш интизомига қаттиқ риоя қилишга доир қўшимча чораларни кўрсинлар, моддий-техника ресурсларининг илмий асосда тақсимланиши ва ишлатилишини таъминласинлар.

6. Давлат меҳнат комитети, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари мавжуд меҳнат ресурсларидан тағин ҳам тўлиқроқ ва рационал равишда фойдаланиш, ишлаб турган ва янгидан ишга туширилаётган корхоналарни мутахассислар ва малакали ишчи кадрлар билан ўз вақтида таъминлаш чораларини кўрсинлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети, министрликлар ва идоралар малакали ишчи кадрлар тайёрлашни кенгайтирсинлар, ҳунар-техника таълимининг моддий-техника базасини янада ривожлантиришни таъминласинлар.

7. Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, министрликлар ва идоралар меҳнат ва давлат интизомининг бузилиши, хўжасизлик ва исрофгарчилик кўринишларига қарши курашни кучайтирсинлар.

* * *

Республика партия активи йиғилиши КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини, иш сифатини оширишнинг қўшимча резерв ва имкониятларини қидириб топиб, фойдаланиш ҳамда ўнинчи беш йиллик топшириқларини ҳеч сўзсиз бажариш тўғрисида берган кўрсатмаларини ва тавсияларини амалга ошириш учун партия, совет, комсомол ва хўжалик органлари, ишчилар, инженер-техник ходимлар, олимлар ва мутахассислар ўзларининг бутун кучларини, билим ва тажрибаларини сарфлайдилар, деб қатъий ишонч билдиради.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-29» — «ПРОГРЕСС-2»: ОРБИТАДА ЮК ТУШИРИШ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, (ТАСС). «Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» орбитал илмий тадқиқот комплексининг учиши давом этмоқда.

10 июль куни Владимир Коваленок билан Александр Иванченковнинг кун программасида «Прогресс-2» юк кемаси келтирган юкларни тушириб олиш, Ер юзини визуал кузатиш, жисмоний машқлар билан шуғулланиш, телевизион репортаж кўрсатиш ишлари бор.

Космонавтлар «Прогресс-2» кемаси ичидаги системаларни ҳамда туташтирувчи узел герметиклигини текшириб чиққанларидан сўнг туйнукни очиб транспорт кемасига ўтдилар ҳамда Ердан келтирилган юклар ва ускуналарни кўздан кечирдилар. Куннинг иккинчи ярмида экипаж юкларни бўшатиб, станция бўлмасига олиб ўтишга киришди.

«Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» орбитал комплексининг ичидаги ишлар программаси муваффақиятли бажарилмоқда.

ИЛҒОР ҒАЛЛАКОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бошоқли донли экинларни ўриб-йиғиб олиш, давлатга ғалла сотиш, уруғлик фондларни жамғариш ҳамда дон ташиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва автоколонналар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1978 йил 11 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Жиззах областига (область партия комитетининг секретари ўртоқ Боймиров, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Исломов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Мелиев, область ғалла маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қодиров, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ Лаврентьев). Бу область бошоқли донли экинларни ўриб-йиғиб олиш планини 60,9 процент, шу жумладан, ўн кунликда 30,4 процент бажарган; давлатга ғалла сотиш топшириғини 77,3 процент, шу жумладан ўн кунликда 39,7 процент; уруғлик жамғариш планини 59 процент бажарган. Байроқ Тошкент областидан олиб берилади.

Самарқанд областининг **Ургут районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ Зиёев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Рафиев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Курмаев, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш бош давлат инспектори ўртоқ Азимов, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Хурсандов). Бу район бошоқли донли экинларни ўриб-йиғиб олиш планини 84,7 процент, шу жумладан ўн кунликда 50,5 процент; давлатга ғалла сотиш топшириғини 79,1 процент, шу жумладан ўн кунликда 59,9 процент; уруғлик жамғариш планини 149,7 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областининг Чироқчи районидан олиб берилади.

Самарқанд областининг Советобод районидаги **«Улус» совхозига** (совхоз директори ўртоқ Бузик, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ўралов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Тўраев). Бу совхоз бошоқли донли экинларни ўриб-йиғиб олиш планини 90,1 процент, шу жумладан ўн кунликда 26,2 процент; давлатга ғалла сотиш топшириғини 89,4 процент, шу жумладан, ўн кунликда 60,1 процент; уруғлик жамғариш планини 152,8 процент бажарган. Байроқ Тошкент областининг Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхозидан олиб берилади.

Тошкент шаҳридаги марказлашган юк ташиш автомобиль трестига қарашли **2502-автоколоннага** (автоколонна бошлиғи ўртоқ Де, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Бегматов, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Сафин). Бу колонна ўн кунликда дон ташиш планини 124,6 процент бажарган. Байроқ Фарғона область автомобиль трестига қарашли 2504-автоколоннадан олиб берилади.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

ФАРҒОНА, 11 июль. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Фарғона области идеология ходимларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми материалларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларни пропаганда қилиш ва тушунтириш билан боғлиқ масалаларни муҳокама этдилар. Йиғилишда область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов доклад қилди.

Йиғилишдан кейин унинг иштирокчиларидан катта бир группаси — партия ва совет ходимлари, олимлар, халқ хўжалиги мутахассислари қишлоқ районларига жўнаб кетдилар. Улар КПССнинг аграр сиёсати тўғрисида, партия Марказий Комитети июль Пленумининг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришдаги аҳамияти ҳақида қишлоқ районларида суҳбатлар ўтказиб, лекциялар ўқишади.

ҒАЛЛАКОРЛАР ЗАФАРИ

11 июль куни Қаршида Қашқадарё ғаллакорларининг меҳнатда эришган ғалабасига бағишлаб митинг ўтказилди. Улар социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариб, Ватан омборларига 140 минг тоннадан зиёд, яъни икки йиллик план миқдорида дон тўкдилар. Область давлатга дон топшириш беш йиллик планини уч йилда бажарди.

Митинг қатнашчилари Қашқадарё меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли адо этишга, дон етиштиришдаги ютуқларни кўпайтиришга азму қарор берганликлари тўғрисида гапирдилар. 15 минг гектар экинзорнинг ҳар гектаридан 100 центнер маккажўхори дони олиш ва областда ялпи дон ҳосилини 500 минг тоннага етказиш мўлжаллаб қўйилди.

Митингда область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

Дўстона суҳбат

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 11 июлда Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Социалистик Республикаси Бош министрининг ўринбосари, Давлат план комитетининг раиси Ле Тхань Нгини қабул қилди. Ле Тхань Нги Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXII мажлисида қатнашгандан кейин, ватанига қайта туриб СССРга келган эди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Ш. Р. Рашидов республика партия ташкилотининг партия XXV съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари ва тавсияларини амалга ошириш соҳасидаги фаолияти тўғрисида, республика меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи зарбдор йилини қандай муваффақиятлар билан нишонлаётганликлари ҳақида гапириб берди. Суҳбат давомида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, меҳнаткаш зиёлилари КПСС билан Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқдалар, қардош Вьетнам халқининг тинч социалистик қурилишда янги-янги ютуқларни қўлга киритишига, мамлакат хавфсизлигини, унинг мустақиллиги ва суверенитетини таъминлашга қаратилган куч-ғайратларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Ле Тхань Нги совет кишилари, шу жумладан Ўзбекистон меҳнаткашлари Вьетнам Социалистик Республикасига бераётган ёрдам учун самимий ташаккур изҳор қилди, ўзбек қардошларига кўп миллатли Совет давлатининг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг куч-қудратини янада мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида хўжалик ва маданий қурилишда энг яхши ютуқларга эришувларини тилади.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимининг мудири Ў. А. Рустамов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ДЕҲҚОНЛАРНИНГ ИККИНЧИ УЙИ

Деҳқонлар дала шийпонини иккинчи уйимиз деб айтишади. 10 июль куни Узсовпроф ўтказган республика семинар кенгашида КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарори асосида қишлоқ меҳнаткашларига дала шийпонларида зарур маданий-маиший шароитлар яратиш, уларга медицина ва савдо хизмати кўрсатиш соҳасида касаба союз ташкилотлари билан хўжалик органларининг ишини янада яхшилаш масаласи муҳокама қилинди. Семинар-кенгаш қатнашчилари дала шийпонларида оммавий-сиёсий ва маданий-тарбиявий ишларни ўтказиш тажрибасини ўртоқлашдилар.

(ЎзТАГ).

САБЗАВОТ ВА МЕВА ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИНИ ОШИРАЙЛИК

МАСЪУЛИЯТЛИ ПАЛЛА

Республикамиз боғбон ва сабзавоткорлари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларидан илҳомланиб, мева ва сабзавот маҳсулотларини топширишни кун сайин авж олдирмоқдалар. Катта миқдорда эффектив ҳарорат олинмаганлигига қарамай ихтисослаштирилган колхоз ва совхозларнинг деҳқонлари эртаги сабзавот ва картошкадан мўл ҳосил олиш борасидаги кўп йиллик тажрибаларига таяниб, бу йил ҳам янги маҳсулотни бирмунча барвақтроқ топширдилар.

Шаҳарлар ва саноат марказларининг аҳолисига 303,5 минг тонна сабзавот, 23,5 минг тоннадан зиёд картошка ва 75,8 минг тонна ҳўл мева етказиб берилди. Тошкент, Хоразм, шунингдек Жиззах областларида сабзавот маҳсулотлари топшириш бултургидан олдинда боряпти.

Сурхондарё области, ихтисослаштирилган Калинин райони, Ромитан райони, Китоб районидаги Улуғбек номли колхоз, Калинин районидаги «Партия XXI съезди» ва Нишон районидаги Карл Маркс номли совхозлар мева ва сабзавот маҳсулотлари етиштириш ҳамда тайёрлаш планларини муваффақиятли бажаришда, унинг нави ва турини кенгайтиришда намунали меҳнат қилиб олдинги ўринларни олдилар ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар.

Тошкент ва Фарғона области сабзавоткорлари маҳсулот етиштириш ва уни топширишда, айниқса унинг ассортиментини таъминлашда яхши натижаларга эришдилар, Тошкент областида карам тайёрлаш плани 97 процент, бодринг 49 процент, сабзи 6 процент, помидор — 13 процент бажарилган бўлса, Фарғона областида карам тайёрлаш плани 127 процент, бодринг 134 процент, сабзи 7 процент, помидор — 39 процентга адо этилди.

Айниқса, ихтисослаштирилган Калинин, Орджоникидзе ва Тошкент районлари сабзавот ассортиментини таъминлашда намуна бўлишяпти. Экин турларини кўпайтиришда Ромитан, Бекобод, Жиззах ва Избоскан районлари дуруст кўрсаткичларга эришдилар.

Афсуски, айрим областларнинг қишлоқ хўжалик органлари бултурги топширилган ҳосил даражасини ҳам таъминлай олмадилар. Андижон областида ўтган йилга нисбатан 20 минг тонна, Самарқанд областида 3 минг тонна, Қорақалпоғистон АССРда шунча миқдорда ва Сирдарё областида 1 минг тонна кам ҳосил олинди.

Сабзавот тайёрлаш суръати Қашқадарё областида ҳам паст бўляпти. Бу областда план атиги 10,1 процент, Самарқанд областида ҳам шунга яқин (9,3 процент), Сирдарё, Бухоро ва Жиззах областларида эса 20 процентдан кам бажарилган.

Сабзавот ассортименти бўйича тайёрлаш планини бажариш жуда ҳам ташвишли аҳволда. Сурхондарё областида карам тайёрлаш плани икки ярим баравардан зиёд бажарилган, помидор ва пиёз топшириш эса амалда бошланганини йўқ (0,1-0,3 процент). Худди шундай ҳолатни пиёз топшириш планини 0,9 процент бажарган Хоразм, 1,4 процент бажарган Бухоро областларида ҳам кўриш мумкин.

Наманган областида бодринг топшириш (17,5 процент) ва ош лавлаги (0,6 процент), Жиззах областида пиёз (1 процент) ва сабзи (7,3 процент), Қашқадарё областида бодринг (20,2 процент) ва помидор топшириш (0,2 процент) суст олиб борилятпи. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида бу йил умуман сабзавот тайёрлаш, шунингдек унинг ассортиментини таъминлаш анча ортда қоляпти.

Республика колхоз ва совхозларида картошка топшириш плани 17,3 процент бажарилган, холос, бошқача қилиб айтганда пландаги 106 минг тонна ўрнига 18,3 минг тонна маҳсулот топширилган.

Фарғона водийси, Жиззах, Хоразм ва бошқа областларнинг кўпчилик хўжаликларида картошка қазиш ва топшириш секин кетяпти. Картошка тайёрлаш плани Самарқанд областида 3,7 процент, Наманган областида 5,3 процент, Жиззах областида 10 процент, Сирдарё областида 18 процент бажарилган. Бухоро, Андижон, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРда эса ҳанузгача эртаги картошка топшириш бошланганини йўқ.

Шуни таъкидлаш керакки, республиканинг ҳамма колхоз ва совхозлари ҳам сабзавотчи турлар бўйича экиш планини ниҳоясига етказишмади. Қорақалпоғистон АССРда картошка экиш 57,1 процент, Хоразм областида 66,7 процент, Жиззах областида 75 процент, Сурхондарё областида 83,3 процент бажарилган, шунингдек Қашқадарё ва Тошкент областларида ҳам бу иш тўла уддаланмаган. Қорақалпоғистон АССР, Тошкент, Сурхондарё, Наманган ва Бухоро областларида помидор экиш, Жиззах областида бодринг экиш планлари бажарилмаган. Сурхондарё областида сабзи экиш ҳам қониқарсиз бўлди.

Боғларда мева йиғиштириб олиш қизғин давом этяпти. Ҳўл мева топшириш Хоразм области хўжаликларида тезкорлик билан олиб борилятпи. Бу ерда планда кўрсатилган 2500 тоннанинг ҳозирдаёқ 2393 тоннаси топширилди, бу эса планнинг 95,7 процентини ташкил этади. Бухоро областида бу борадаги план 87,3 процент адо этилди. Бухороликлар ўтган йилдагига қараганда қарийб 1000 тонна олдинда боряптилар. Аммо бу хил илиқ гапларни Фарғона, Сирдарё, Самарқанд, Қашқадарё ва Жиззах областларига айтиб бўлмайди, бу жойларда мева топшириш плани ўтган йилдагидан икки-уч баравар ва бундан ҳам кўп ортда қоляпти.

Шуни таъкидлаш керакки, июль ва август ойлари кечки сабзавот ва картошка экинларига ишлов беришда ҳал қилувчи давр ҳисобланади. Ўз вақтида культивация ўтказиш, экинларни суғориш, бегона ўтларга қарши курашиш, минерал ва органик ўғитлар солиш — буларнинг ҳаммаси мўл ҳосил олиш учун зарурий шартдир.

Боғбон ва сабзавоткорларнинг ҳозирги вазифаси ўтган фурсатни ҳисобга олиб сабзавот ва боғ майдонларини сифатли парвариш қилиш бўйича тадбирларни бажаришдан иборат. Ҳар бир хўжаликда агроном ва мутахассислар амалга оширилаётган тадбирларни алоҳида назорат қилишлари керак.

Эртаги ҳосилдан бўшаган далаларни дарҳол ҳайдаб, органик ва минерал ўғит солиш ва такрорий экин экиш керак, бунда эртаги карам ўрнига кечки картошка, сабзи, бодринг, эртаги картошка ўрнига кечки карам, бодринг ва сабзи экиш маъқул.

Суғориладиган ерлар мавсумнинг иккинчи ярмида бўш қолишига йўл қўймаслик керак. Август пиёзини экиш учун далаларни тайёрлаш пайти ҳам яқинлашяпти. Пиёз экини ерни майин қилиб тайёрлашни тақозо этади.

Кечки экинлар парвариши вегетация охиригача ўтказилиши керак: ерларга гўнг солиш, суғоришнинг «шарбат» усулидан кенг фойдаланиш, культивация ўтказиш, бегона ўтларни йўқотиш даркор.

Ҳозирги пайтда боғбон ва сабзавоткорлар ҳаётида энг масъулиятли палла бошланди. Яқин кунларда етиштирилган маҳсулотни йиғиштириб олиш суръатини кучайтириш, шу билан бирга кечки сабзавот ва картошка экинлари экиш планларининг бажарилишини таъминлаш, ўсимликларга ишлов бериш бўйича бутун агротехника тадбирлари комплексини ўтказиш тақозо этилади. Область ва районлардаги қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбар ҳамда мутахассислари экиш планининг бажарилиши ва бу ишни кечки экинлар ҳисобига амалга оширишни қатъий назорат қилишлари лозим.

ДОН — ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 11 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (экилган майдонга нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда топширилган дон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён топширилган дон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	—	99,1	1,9	97,1
Бухоро	4,9	91,6	1,1	93,2
Жиззах	2,5	60,9	4,7	77,3
Қашқадарё	0,9	96,5	—	100,8
Наманган	11,1	95,4	1,1	67,2
Самарқанд	3,6	70,4	4,1	66,6
Сурхондарё	1,5	88,2	1,0	75,0
Сирдарё	2,0	80,6	1,5	89,0
Тошкент	1,2	88,8	0,3	95,9
Фарғона	—	99,0	1,2	78,8
Республика бўйича	2,2	80,1	2,0	85,0

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ПАРТИЯ ЯНГИ ИШЛАРГА ИЛҲОМЛАНТИРМОҚДА

ЎРОҚ-БОЛҒА — ҚУДРАТЛИ ИТТИФОҚ

Тошкент ишлаб чиқариш коллективлари ҳосил учун курашда

«НОНИМИЗ—ДЕҲҚОН, ИШЧИ ВА ЗИЁЛИ БИРЛАШГАН МЕҲНАТИНИНГ НАТИЖАСИДИР».

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети июль Пленумида қилган докладидан).

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида қилган докладида шаҳарлар, саноат марказларининг қишлоқларга оталиқ ёрдами катта роль ўйнаётганлигини айтди. «Москва ва Москва области, Ленинград, Свердловск, Киев, Днепропетровск, Волгоград, Минск, Тошкентнинг партия ташкилотлари бу соҳада кўп ишлар қиляпти, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари.—Шу партия ташкилотларининг ташаббус ва иш тажрибалари ҳамма чоралар билан қўллаб-қувватлашга сазовордир»...

Шу кунларда Тошкент заводларининг ишчилари, мастерлари, инженерлари дала меҳнаткашлари билан бирга цехларда, конвейер ёнида, лойиҳа устахоналарида, бирингки, даладаги олдинги маррада беш йиллик учинчи йилининг мўл ҳосили учун кураш олиб боряпти.

Қуйидаги хабарлар Ўроқ билан Болғанинг қардошлик иттифоқи деб аталмиш совет турмуш тарзи шонли анъаналаридан бирининг айрим томонларинигина акс эттиради.

ШАРТНОМА МОДДАМА-МОДДА БАЖАРИЛМОҚДА

ТОШКЕНТ агрегат заводининг цехларида Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхознинг буюртмаси «Оталиқдаги совхоз буюртмасини барвақт бажарайлик!» деган шиор остида адо этилмоқда. Натижада «ТТЗ» трактори учун 30 та орқа «мост» Мирзачўл пахтакорларига графикдан анча барвақт жўнатилди. Йил бошида иккала коллектив ўртасида тузилган оталиқ ёрдами тўғрисидаги шартноманинг муҳим моддаларидан бири шу тахлитда амалга оширилди.

Шартномада совхоз меҳнаткашларидан беш кишига слесарь, яна беш кишига токарь ва беш кишига газ электр пайвандчи касбини ўргатиш моддаси ҳам бор. Цехларда меҳмонлар кутиляпти — махсус ажратилган мураббийлар машғулотларни бошлаб юборишга тайёрдирлар.

«ТАШСЕЛЬМАШ»ДА ЎҚИГАНМАН

ЗАВОДДА ишлаб турган пахта териш машиналари механик-ҳайдовчилари курсларини шу кунларда битириб чиққан 150 механизатор ҳамқишлоқларига «Ташсельмаш»да ўқиганман, дея олади. Республика колхоз ва совхозларининг вакиллари комбайн бошқаришни ўргандилар, машиналарнинг тузилишини, уларга қараб туриш қоидаларини ўргандилар, машғулотлар корхонанинг ҳамма цехларида ўтказилди.

«Ташсельмаш»да ҳунар ўрганган қишлоқликлар сони йилдан-йилга кўпаймоқда. Улар Ўзбекистоннинггина эмас, Қирғизистон, Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон ва Озарбайжон далаларида шараф билан меҳнат қилмоқдалар. Завод мамлакатнинг пахтакор хўжаликлари учун жами 3 мингдан ошиқ малакали механизатор-мутахассис тайёрлаб чиқарди. Йил охиригача яна юз киши пахта териш машинасининг ҳайдовчилари сафини тўлдиради.

ШАҲАРСОЗЛАР — ҚИШЛОҚҚА

„ТАШГИПРОГОР» институтининг мутахассислари Фарғона областининг Фрунзе районида қуриладиган катта бўрдоқичилик комплекси лойиҳаси устидаги ишни поёнига етказдилар. Корхона йилига 24 мингтагача чўчқа етиштиради.

Архитекторлар лойиҳани тузаётиб, ўзига хос маҳаллий шароитларни назарда тутишга, материал тежашга, қурилишни арзонга туширишга ҳаракат қилдилар. Лойиҳада одатдаги бетон пойдевор ўрнига қозиқ колонналардан фойдаланилди. Улар ҳам пойдевор, ҳам устун ролини бажаради. Натижада бетон сарфини анча камайтириш мумкин бўлди. Енгиллаштирилган пўлат конструкциялар қўллаш туфайли бу комплексга кетадиган металл сарфи анча камайди.

«Фрунзенский» бўрдоқичилик комплекси қурила бошланди. Уни беш йиллик охиригача битказиш мўлжалланади.

ҚЎЛНИ ҚЎЛГА БЕРИБ

ЧКАЛОВ номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси капитал қурилиш бўлимининг ғишт терувчи ишчиларидан бир группаси Жиззах чўлига жўнаб кетди. Улар бу ердаги оталиқдаги «Самарқанд-28» совхозида чўлқувар бригадалар учун дала шийпонларини қурадилар.

Самолётсозлар билан бу совхоз ишчилари кўпдан бери қўлни-қўлга бериб дўстлашиб келмоқдалар. Экиш-тикиш ва ўрим-йиғим мавсумида махсус кўчма ремонт бригадалари совхозга жўнаб кетади. Бундай бригадаларнинг ҳар бирида слесарлар, пайвандловчилар, электриклар ўз аппарат ва асбоблари билан хизматга шай бўлиб туради.

Авиация бирлашмаси бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари оталиқдаги совхоз ишчиларига концертлар қўйиб беряптилар. Жамоатчилик асосида ишловчи лекторлар совхознинг доимий меҳмонлари бўлиб туришади.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

„ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» бирлашмасининг коллективи республиканинг қишлоқ қурилишларига кабель юбориш графигидан икки ҳафта ўзиб кетди. Шу билан корхона беш йилликнинг учинчи йилида ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятининг муҳим бир пунктини барвақт бажарди.

— Қишлоқ қурилишларининг буюртмасини барвақт бажариш — бевосита бурчимиз ва вазифамиз, — дейди бирлашма директорининг ўринбосари Р. М. Маҳкамов. — Шу топшириқларнинг бажарилиши устидан ҳар томонлама ўйлаб тузилган назорат системаси бунга эришишда ёрдам бермоқда. Ҳар бир цехда жамоатчилик асосида ишлаётган махсус группалар қишлоққа юбориладиган кабель сифатини, уни тайёрлаб битказиш муддатларини кузатиб боради. Бу группаларга етакчи мутахассислар бошчилик қилмоқдалар.

«Ташкенткабель» заводи ўз оталиғидаги деҳқонлар — Жиззах областининг Ғаллаорол районидаги меҳнаткашларнинг неча бор ташаккурига сазовор бўлди. Кабелчилар районда дала шийпонларини, озуқа цехларини ремонт қилдилар. Ҳозир район хўжаликларида ремонт техникаси билан жиҳозланган икки бригада ишлаб турибди. Бригада составида корхонанинг юқори малакали механиклари, слесарлари бор.

Йил бошидан бери бирлашма коллективи Ўзбекистон, Қозоғистон, Туркманистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикаларнинг қишлоқ қурувчиларига 26 километрдан зиёд — план топшириғидан анча кўп кабель жўнатди.

Хабарларни ЎзТАГ мухбирлари Ю. Кружилин, В. Рихсиева, Э. Шаль тайёрладилар.

ЗАРБДОР СУРЪАТЛАР БИЛАН

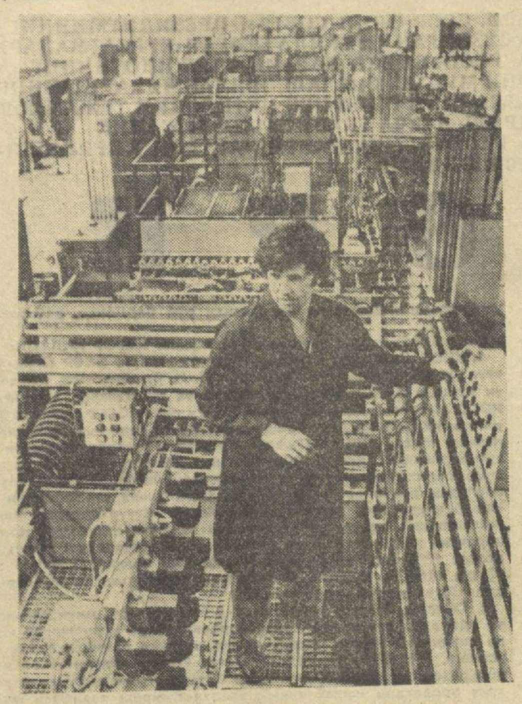

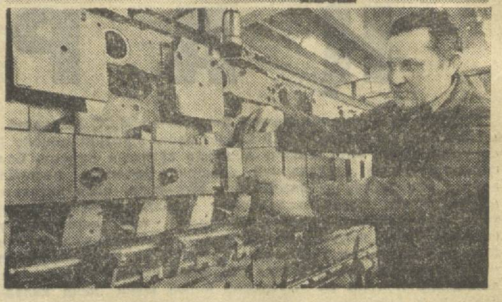

АНДИЖОН. «Электродвигатель» заводини реконструкция қилиш ишлари жадал олиб борилмоқда. Бу иш 1979 йили ниҳоясига етказилади. Суратда: илғор слесарь-созловчи, коммунист В. Скориков.

ТОШКЕНТ. «Ўзбектекстильмаш» тўқимачилик машиналари бирлашмасининг Тошкентдаги махсус конструкторлик бюроси коллективи мамлакатимиздаги тўқимачилик фабрикалари учун янги мукаммал машиналар яратиш устида иш олиб бормоқда. Суратларда: (ўнгдан чапга) етакчи конструкторлар И. Жестков, Р. Кузьмина ва С. Манаширов ҳамда (пастда) янги тўқимачилик машиналари йиғувчиси Б. Биков.

И. Глауберзон ва Р. Ашуров (ЎзТАГ) фотолари.

КОММУНИЗМ ХИЗМАТИДА

ЧОРВОҚ ОМБОРИ ЛОЙИҲАДАГИ БЕЛГИГАЧА ТЎЛДИРИЛДИ

1978 йил 8 июль Ўрта Осиё энергетикаси ва ирригацияси тарихига зарҳал ҳарфлар билан ёзилиб қолади. Худди шу куни Чорвоқ ГЭСи навбатчи диспетчерининг пультидаги приборлар тўғоннинг юқори қисмида сув денгиз сатҳидан 890 метр баландликдаги белгига етганлигини кўрсатди. Бу — сув омбори лойиҳада белгиланган ҳажмда тўлдирилганлигини билдиради. Шу тариқа Жануби-Ғарбий Тянь-шань тоғ этаклари ва юксак тўғон билан тўсилган жуда катта кўлбола денгиз ўз сийнасига 2 миллиард кубометр обиҳаётни жамлаб олди.

Маълумки, ўтган йили давлат комиссияси мамлакатимиздаги жуда катта гидротехника комплексларидан бири — Чорвоқ гидроузелини аъло баҳолар билан фойдаланишга қабул қилган эди. Шундай бўлса ҳам ўшанда сўнгги иш: сув омборини ҳисоблаб қўйилган ҳажмда тўлдириш қолган эди. Гидроиншоотчилар шу йилнинг жуда кўп тошқинларини тўхтатиб, кўзланган маррага эришдилар.

Чорвоқ гидроузелида жамланган 2 миллиард кубометр обиҳаёт коммунизмга хизмат қилмоқда. Сув омборининг қурилиши Тошкент областида ва Жанубий Қозоғистонда 146 минг гектар янги ерларни суғориш имкониятини бермоқда. Сув омбори ҳатто тўлдирилмаган пайтларда ҳам пахтакорларга қурғоқчиликни енгишда, давлатга пахта сотиш планини бажаришда беминнат ёрдам берди. Янгидан-янги боғ-роғлар ва токзорлар барпо этилди.

Чорвоқ гидрокомплексининг яна бир афзаллиги шундаки, ундаги 600 минг киловатт энергия берадиган 4 та турбинаси корхоналарга қувват, хонадонларга нур бағишламоқда. Бундан ташқари, Чорвоқ тўғони жуда катта баландликда сув запасини ушлаб туриб, пастдаги гидростанциялар тизмасига сув бермоқда, улардаги станцияларнинг аниқ, бир маромда ишлашини таъминлаётир. Бу эса қўшимча харажат қилмай, ҳар йили 200 миллион киловатт-соат энергия ҳосил қилиш имкониятини бераётир.

— Зафар муборак, гидроиншоотчилар!

СИФАТ-ПАХТАЧИЛИКДА БОШ МАСАЛА

МУСТАҲКАМ БАЗА

Колхозчи деҳқонларимиз КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида қилган «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги ёрқин ва сермазмун докладини зўр қониқиш билан ўқиб чиқдилар, унда баён этилган фикрларни якдиллик билан маъқулладилар. Ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакатимиз қишлоқ меҳнатчилари партия белгилаган йўлга қатъий амал қилиб, кўпдан кўп аграр проблемаларни ҳал эта олганини ҳаққоний равишда таъкидлади, ютуқларимизни кўрсатди, камчиликларимизни танқид қилди, қишлоқ хўжалигимизни янада ривожлантириш йўллари ҳақида қимматли маслаҳатлар берди. Колхозимиз аъзолари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини ва Пленум ҳужжатларини жанговар программа сифатида қабул қилдилар.

Докладда партия ва давлатнинг куч-ғайрати, пахтакорлар ва мелиораторларнинг фидокорона меҳнати туфайли мамлакатда пахта етиштиришни муттасил кўпайтиришнинг ишончли базаси яратилгани қайд этилди, айни кезда юқори сифатли пахта етиштириш—мамлакатдаги барча пахтакорларнинг асосий вазифаси эканлиги таъкидланди.

Колхозимиз пахтачиликка ихтисослаштирилган, айни кезда ғаллачилик, чорвачилик ҳам шахдам ривожлантирилмоқда. Ҳосилдорлик ва машина теримида рекорд кўрсаткичга эришганимизга анча бўлди. Масалан, ўтган йили 1.225 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 47,6 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардик, ялпи ҳосилнинг катта қисмини машиналарда териб олдик. Пландаги 558 тонна ўрнига 570 тонна сут, кўплаб гўшт ва тухум топшириб, социалистик мажбуриятларни шараф билан адо этдик.

Партия ва ҳукуматимиз колхозчиларимизнинг бунёдкорлик меҳнатларини юксак баҳолади. Колхозимиз 1977 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Бундан илҳомланган колхозчиларимиз ўнинчи беш йилликнинг учинчи босқичи — 1978 йил учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Умумий пахта майдонининг ҳар гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз, ялпи ҳосилнинг камида 90 процентини машиналарда терамиз. Давлатга кўплаб гўшт, тухум, 880 тонна сут, 933 тонна дон, 352 тонна сабзавот, 167 тонна полиз, 200 тонна мева ва бошқа хил маҳсулотлар етказиб берамиз. Шуни айтиш керакки, бу йил пахта ҳосилдорлиги, чорва маҳсулдорлигини анча ошириб, маҳсулотлар тайёрлашни кескин кўпайтирамиз. Мақсадимиз беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда ортиғи билан бажаришдан иборатдир.

Пленум ҳужжатларида таъкидланганидек, айни вақтда вужудга келтирилган базадан маҳорат билан самарали фойдаланишга таааллуқли ҳамма ишларда талабчанликни янада ошириш лозим. Бу — ҳозирги кунда қишлоқ партия ташкилотларининг, қишлоқ хўжалигидаги барча ходимларнинг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Пленумда ихтисослаштириш ва концентрациялаш ишини ўтказишдаги бош масала — чуқур ва пухта ўйлаб иш тутишдан, илмий асослашдан, юксак ишлаб чиқариш самарадорлигига эришишдан иборат, дейилди. Буни пахтачиликка йўядиган бўлсак, етарли техника воситалари, сув, ўғит олаётган ҳамма бригадаларда ҳосилдорликни муттасил ошириб боришимиз керак. Кўпчилик бригадаларимиз 60-65 центнерлик хирмон учун курашяпти. Ҳатто, чигитни қайта эккан Г. Давронов, Х. Худойназаров, Х. Облоқуловлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳам рекорд ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар.

Ғўза парваришида энг масъулиятли дамларни бошдан кечирмоқдамиз. Суръатни сира сусайтирмаган ҳолда сифатга эътиборни кучайтирмоғимиз керак. Ғўзаларга йиллик минерал ўғитлар нормасини бериб бўлдик, лекин органик ўғитлар билан ўғитлаш, хусусан, «шарбат»га қондиришни қизғин давом эттиряпмиз. Шу ўринда комплекс парваришнинг айрим турларига тўхталиб ўтмоқчиман.

Культивация кун сайин кучайтириляпти. Ҳар суғоришдан кейин бир марта культивация қилиняпти. Культиваторларнинг четки ишчи органлари 5-6 сантиметр, ўртаги ишчи органлари 15 сантиметргача чуқурликни қамраб оляпти. Шундай қилинганда ғўзаларнинг илдизи зарарланмайди. Суғоришдан кейин қатор ораларида кесак кўчмаслиги учун культивацияни ер етилиши билан ўтказиш. культиваторларнинг олдинги ишчи органларини саёзроқ, орқадагиларини чуқурроқ жойлаштириш ёки культиваторларга махсус мосламалар ўрнатиш мақсадга мувофиқдир. Биз июль ойи ичида ҳамма майдонларда ўртача уч марта сифатли культивация ўтказамиз.

Ғўзаларни кеча-кундуз қондириб суғориш, айниқса, тунги суғоришга эътиборни кучайтириш керак. Биз ҳар бир сувчига кеча-кундузликка бир гектар норма белгиладик. Сув эгатлар оралиғида камида йигирма тўрт соат, ҳатто, ундан кўпроқ оқиши керак. Боиси, ғўзаларнинг бўйи ўсиб кетди, роса ҳосил нишоналарини тўплаяпти, илдизи эса тупроқ қатламига деярли бир метр жойлашиб олди. Бундай кезда мутлақо енгил суғориб бўлмайди, аксинча сувни жилдиратиб оқизиб, ўсимликни қондириш керак. Ўқариқлар нечоғли калта олинса, эгат бошлари яхши созланса сув шунча равон, бир текис оқади, қўллаган, чўллаган ғўзалар бўлмайди. Биз вазиятни ҳисобга олиб, сувчилар сонини 60 кишига кўпайтирдик. Суғоришда сифат устидан шахсан бригада бошлиқлари, правление аъзолари, сифат комиссияси назорат олиб бораётир.

Пленумда жамоат чорвачилигини ривожлантириш, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, халқнинг озиқ-овқат, енгил саноатнинг хом ашёга бўлган ва тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш масаласига жиддий эътибор берилди, камчиликлар қаттиқ танқид қилинди. Бундан ҳаммамиз тегишли хулоса чиқариб олмоғимиз керак. Фермамиз ходимлари ҳар бош сигир маҳсулдорлигини йилига 200-250 литр кўпайтирмоқдалар, қорамолларнинг тирик вазни 350-400 килограммга етказиб гўштга топширилаётир. Пленум ҳужжатларини атрофлича муҳокама қилиб, янги режалар белгиладик. Ҳар бош сигирдан соғиб олинаётган сут миқдорини рекорд даражасига кўтариш, қўйлар, қорамолларни бўрдоқи ва сўқимга боқишни кучайтириш, бунинг учун озуқа базасини мустаҳкамлаш, маҳсулотларни давлатдан концентрат харид қилмасдан ўзимизда тайёрланаётган ем-хашак ҳисобига кўпайтиришни кун тартибига қўйдик. Ҳозир чорвадорларимиз ўз ишларини шу асосда қайта қурмоқдалар. Қишлов учун озуқа тайёрлашни камида икки йиллик план миқдорида бажарамиз.

Биз Пленум қарорларига таяниб, айрим мулоҳазаларимизни айтиб ўтмоқчимиз. Пахта теримини тўлароқ машиналаштиришимиз керак. Бунинг учун икки қаторли машиналар ўрнига тўрт қаторли машиналарни кўпроқ ишлаб чиқарилишини истардик. Бу йилги шароитда ҳамма жойда культиваторларга ҳар хил ўғитлагич мосламалар ўрнатилди. Бизнинг фикримизча, олим-конструкторларимиз шундай мосламаларнинг бир бутун ягона хилини яратиб берсалар яхши бўлур эди. Тўкилган пахтани териб оладиган агрегатларни ҳам такомиллаштириш керак, токи иш жараёнида эгат ораларида бирор чаноқ пахта ерда қолмасин.

Бу йил пахтакорлар учун катта синов йили бўлди. Колхозчи деҳқонларимиз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан қабул қилинган юксак мажбуриятларини ҳамма турлари, миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича шараф билан бажариб, синовдан муваффақиятли ўтадилар, гектаридан 55 центнердан пахта хирмони кўтаришга ҳалол меҳнат билан мустаҳкам замин яратадилар. Бу Пленум қарорларига амалий иш билан берган жавобимиз бўлади.

Қурбон РАЖАБОВ,
Пахтачи районидаги Киров номли колхоз раиси.

Пойтахтдаги «Электромаш» заводида коммунистик меҳнат зарбдори А. Соломахина номини ҳурмат билан тилга олишади. У кунлик топшириқларни 1,5 ҳисса қилиб бажармоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ТОШКЕНТ

ЁРҚИН ЙЎЛ

Совхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қилган сермазмун доклад юзасидан дала шийпонларида, фермаларда суҳбатлар ўтказилмоқда. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар ва сиёсий ташкилотчилар СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг ана шу докладда илгари сурилган режаларини қишлоқ меҳнаткашларига тушунтириб бермоқдалар.

Партия комитети КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладини пропаганда қилиш ва шу асосда сиёсий-ташкилотчилик ва идеология ишини янада жонлантириш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқди. Агитация коллективлари, «Билим» жамиятининг бошланғич ташкилоти меҳнат коллективларида ташвиқот-тарғибот ишини ҳар қачонгидан кучайтириб юбордилар. Кўргазмали агитация воситалари янгиланиб, уларда мамлакатимиз қишлоқ хўжалигининг сўнгги йилларда эришган ютуқлари ва партия илгари сураётган режалар акс эттирилмоқда. КПСС Марказий Комитети Пленумининг материалларини ўрганиш совхозимиз меҳнаткашларини ўнинчи беш йиллик зарбдор йили юксак мажбуриятларини муваффақият билан бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришга руҳлантирмоқда.

М. ЁҚУБОВА,
Калинин районидаги «Қорасув» совхози партия комитетининг секретари.

НАМАНГАН

ФАРОВОНЛИК МАНБАИ

Уй-жой қурилиши шаҳардаги каби қишлоқларда ҳам индустриал негизга кўчирилади. Партия Марказий Комитети Пленумида таъкидланганидек, бизнинг Қайқи қишлоғимизда ҳам қурилиш ишлари замонавий архитектура асосида амалга оширилмоқда.

Биз бунга пахта етиштиришни йил сайин кўпайтириб, колхоз экономикасини мустаҳкамлаш туфайли эришмоқдамиз. Ўтган хўжалик йилида олинган 2,8 миллион сўм даромаднинг учдан бир қисми қишлоқ қурилиши ва ободончиликка сарф ланди. Ҳозир колхозимиз аҳолиси асосан битта — Қайқи қишлоғида истиқомат қилади. Колхоздаги 14 дала шийпони, тўртта болалар боғчаси, бир неча мактаб, магазин, 50 ўринли шифохона, маиший хизмат кўрсатиш уйи меҳнаткашлар хизматида. Пахтакорларимиз зарбдор йилда 1265 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан — жами 5 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Ватанга қанча кўп сифатли маҳсулот етказиб берсак, даромадимиз ҳам шунча кўпаяди, ободончилик яхшиланади, фаровонлик ортади. Буни яхши тушунган Қ. Абдураҳимов, Ғ. Алиматов, Т. Саматов, М. Иброҳимов бошлиқ бригадалар 45—50 центнерлик марра учун кураш олиб бораётир.

Ободончилик иши уй-жой қурилиши билан чекланмайди. Қишлоқ аҳли турмуш даражасини оширишда янги йўллар, кўприклар, водопровод, канализация қурилиши муҳим аҳамиятга эгадир. Колхозимизда хутор типидаги майда қишлоқлар тугатилгани, меҳнаткашларнинг битта обод қишлоқда яшаётгани уларнинг шаҳарликлардек намунали ҳаёт кечиришига имкон бераётир. Биз бундан буён ҳам қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтириб мўл даромад оламиз, халқ фаровонлигини ошириш учун курашаверамиз.

А. АЛИМАТОВ,
Учқўрғон районидаги Ленин номли колхоз правлениесининг раиси.

УЧИНЧИ МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ

СТУДЕНТЛАР КОРЖОМА ТАЙЁРЛАМОҚДА

Нукус Давлат университети, автомобиль ва йўллар, қурилиш, гидромелиорация, энергетика, политехника, қишлоқ хўжалиги техникумлари базасида Қорақалпоғистон студентлар қурилиш отрядини ташкил этиш анъана бўлиб қолди. Бундай отрядларда қатнашиш истагини билдираётган йигит-қизлар сафи йил сайин кенгайиб бормоқда. Отряд аъзолари ёзги каникул кунларида ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун халқ хўжалигининг турли соҳаларида актив қатнашиш билан бирга ижтимоий-сиёсий, маданий-оммавий ишларда ҳам фаол иштирок этмоқдалар.

Студентларнинг қурилиш отряди ўтган 1977 йилда бўз ва қўриқ ерларда бунёд этилаётган янги корхоналар, маданий-маиший объектларнинг қурилиш-монтаж ишларида, уй-жойлар қурилишида жасорат кўрсатиб ишладилар. Натижада бир миллион ўн минг сўмлик капитал маблағни ўзлаштириб, планлаштирилган ишлаб чиқариш программасини анча ошириб адо этдилар.

Бу йил студент қурилиш отрядлари ишида мингдан ортиқ қорақалпоғистонлик оловқалб ёшлар иштирок этадилар. Улар ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун қурилиш ишларига пухта тайёргарлик кўрдилар.

— Бу йилги меҳнат семестрида, — деди Қорақалпоғистон область студентлар қурилиш отряди командири Пўлат Утамбетов,—студент-қурувчилар 1,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарадилар. Қурилиш ишларида автоном республикадаги студентлардан ташқари Бухоро давлат педагогика институтидан 100 киши қатнашади.

Студентлар автоном республика пойтахтидаги йилига 100 минг квадрат метр темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган заводни, Элликқалъа районидаги ғишт заводи, Нукус оҳак заводи, Тўрткўл шаҳридаги темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган заводларнинг қурилишларида иштирок этадилар. 200 дан кўпроқ студент Беруний, Нукус, Тахиатош, Мўйноқ, Қўнғирот шаҳарларида уй-жой қурилишларида қатнашадилар. Нукусдаги алоқа техникуми студентлари Хўжайли районидаги колхоз ва совхозларни телефонлаштирадилар. Гидромелиорация техникуми студентлари Қораўзак районидаги Қуваниш каналининг сув иншоотларини қурадилар. Бухоро давлат педагогика институти студентлари Устюртдаги Оқчўлак посёлкаси ва бошқа қурилиш ишларида қатнашадилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЙИЛЛИК МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

КИРОВ («Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбиридан). КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Киров район хўжаликлараро бўрдоқчилик базаси коллективи ғалаба рапортига имзо чекдилар. Қабул пунктларига 400 тонна ўрнига 408 тонна гўшт етказиб берилиб, йиллик план 102 процент адо этилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазни 434 килограммни ташкил этди.

Планнинг бажарилишига Орджоникидзе номли ва «Ленинобод» фермалари коллективлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу фермаларда ҳар бир қорамолнинг вазни 440-450 килограммга етказилди. Ҳалима Қурбонова, Йўлчибой Қурбонов, Абдумалик Мусурмонов, Мусурмонқул Қўшматов, Аерақул Саримсоқов, Азам Эрназаров сингари чорвадорлар ўз боқимларидаги молларнинг ҳар бирини кунига 800-1200 граммгача семиртиришга муваффақ бўлдилар.

Чорвадорлар қабул пунктларига яна 392 тонна бўрдоқи гўшти етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Бу билан 800 тонналик марра эгалланади. Бўрдоқибоқарлар ваъдага вафо қилиш учун қорамолларни қатъий озуқа рационни асосида боқмоқдалар.

БУРЧГА САДОҚАТ

Курск жангининг 35 йиллигига

Даҳшатли уруш йиллари тобора узоқлашмоқда, аммо ўша йилларнинг қаҳрамонона солномасини фикран варақлар эканмиз, шиддатли жанглар нафасини, вақтинчалик мағлубиятлар аламини ва ғалаба бахтини яна ва яна ҳис этамиз. Партиямизнинг революцион традицияларига амал қилиб, Ватан олдидаги ўз муқаддас бурчини шараф билан бажарган совет жангчисининг қиёфаси янада улуғвор намоён бўлади.

Улуғ Ватан уруши йилларида минглаб ва миллионлаб совет ватанпарварлари Советлар Ватанини ҳимоя қилиб жасорат кўрсатдиларки, бу мардлик ва жасоратни келажак авлод ҳам ҳеч қачон унутмайди.

Фашистлар Германияси бошлаган урушда Совет Армияси тиш-тирноғигача қуролланган гитлерчи босқинчилар зарбасига бардош берди ва деярли тўрт йил давом этган шиддатли жангларда уларни яксон қилиб ташлади ва севимли Ватанимизнигина эмас, бутун инсониятни фашизм қуллигидан сақлаб қолди.

Урушнинг боришини бизнинг фойдамизга ҳал қилган энг катта жанглардан бири бундан 35 йил муқаддам 1943 йил ёзида Курск, Орёл, Белгород шаҳарлари районида бўлиб ўтди. Бу даврга келиб фронтдаги аҳвол мамлакатимиз учун қулай бўлиб қолган, улуғ рус дарёси — Волга бўйидаги жангларда қозонилган ғалаба натижасида гитлерчилар Германиясининг ҳарбий қудратига путур етган эди.

Социалистик давлатимизнинг потенциал имкониятлари аввало тўлароқ намоён бўлди. Советлар мамлакати ягона ҳарбий лагерга айланиб тобора қудратлироқ бўла борди. 1943 йилда заводларимиз душманга нисбатан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Совет Армияси командирлар составининг маҳорати ошди.

Лекин фашистлар Германияси ҳали ҳам кучли бўлиб, у ўзининг босқинчилик манфаатларидан қайтмаган эди. 1943 йил ёзги кампания бошланишидан олдин ҳаракатдаги фашистлар армияси 6,5 миллион кишидан зиёд бўлиб, шундан 5 миллионга яқини Шарқий фронтда эди. Фронтнинг Курск ёйи қисмида эса душман бир миллион солдат ва офицерни бирлаштирган дивизияларни тўплаган эди. Гитлерчилар қўмондонлиги Шарқий фронтда ёзги ҳужумга тайёрланиш вақтида Курск ёйида ўз қўшинларининг қулай мавқеини эгаллаганлигидан фойдаланишга қарор қилди. Душман Льгов шаҳрининг Шимолида Мценск шаҳрига қадар, жанубда эса Волчанскка қадар шарққа суқулиб кирган бўлиб, ана шу жойда жанубдан ва шимолдан ҳужум қилиб, Совет қўшинларини қуршаб тор-мор этишни режалаштирган эди. Уларнинг фикрича бу Сталинград учун қасос бўлиши керак эди. Агар бу жангда душман ғалаба қозонса, Совет давлати пойтахти томон ҳужумга йўл очилган бўларди.

Душман фронтнинг ана шу участкасида жуда кўп миқдордаги дивизияларни, танклар, қуроллар, миномёт ва самолётларни тўплаб, ҳужумга ўтишга тайёрлана бошлади.

Бироқ душманнинг янги ҳужумга тайёргарлигини бизнинг қўмондонлигимиз пайқаб қолди. Совет разведкачилари ғоят пухта ишладилар. Олий бош қўмондонлик томонидан кўрилган чоралар туфайли совет қўшинлари бу ҳужумни қайтаришга олдиндан тайёрланиб турдилар. Марказий, Воронеж, Ғарбий, Жанубий-ғарбий, Брянск, шунингдек чўл фронтларининг қўшинлари душманнинг кучли зарбасини қайтаришгагина эмас, шу билан бирга қарши ҳужумга ўтишга ҳам тайёр эдилар. Ҳар икки томон Курск ёйида жуда кўп миқдорда жонли кучлар ва ҳарбий техникани марказлаштиргани натижасида бу ерда мислсиз жанглар бўлди.

Гитлерчилар совет қўшинларига тўсатдан ҳужум қила олмадилар. 1943 йил июли бошларида Москва Марказий ва Воронеж фронтлари қўмондонлари душман ҳужумга тайёрланаётгани ҳақида огоҳлантирилди. Олий бош қўмондон Ставкасининг вакиллари Г. К. Жуков билан А. М. Василевский фронтларнинг тайёргарлигини текшириб қўшинлар орасида бўлдилар. Совет қўмондонлиги душман ҳужум бошлайдиган вақтни — 1943 йил 5 июль эрталаб соат 3 да ҳужумга ўтишини аниқ фош қилди.

Худди шу куни — 5 июль соат 2 дан 20 минут ўтганда ҳужумга тайёрланиб турган душман устига Марказий ва Воронеж фронти қўшинлари артиллерия зарбаси ёғдирилди. Курск ёйида мўлжалланган жанг гитлерчилар кутганидан бошқача бошланди. Қудратли зарбадан ўзини ўнглаб олган душман «Марказ» ва «Жануб» армия группалари дивизиялари кучи билан ҳужумга ўтди. Бироқ, душманнинг Курск ёйи шимоли ва жанубидан бир вақтда бошлаган ҳужуми кутилган натижани бермади. Фашистлар бизнинг мудофаамизга 12 километр суқулиб киришгагина муваффақ бўлдилар. Воронеж фронтида эса улар 35 километр ичкарига бостириб кирдилар. Бу вақтда қўшинларимиз мудофаасининг чуқурлиги 300 километрга етар эди. Кўп ўтмай душманнинг ҳужумлари тўхтатиб қўйилди. 12 июлда Прохоровка районида тарихда мисли кўрилмаган танк жанги бошланди. Ҳар икки томондан 1200 га яқин танк ва ўзиюрар тўплар иштирок этган бу жангда совет танкчилари ғолиб чиқдилар.

Шу куни қайта ҳужумга ўтиш учун буйруқ берилди. Ва бу ҳужум 1943 йилнинг энг катта ҳужумига айланди. 23 июлда қўшинларимиз шиддатли жанглар билан фашистлар армиялари ҳужум бошлаган марраларни эгалладилар. 5 августда Орёл ва Белгород шаҳарлари фашистлардан озод қилинди. Бу шонли воқеани нишонлаш учун бутун уруш давомида биринчи марта Москва ана шу шаҳарларни озод қилган қўшинлар шарафига салют берди.

Курск ёйида Совет Қуролли Кучлари жанговар операцияларида Совет Армиясининг Ўзбекистон ССРда тузилган бирлашма ва қисмлари ҳам иштирок этди. Фашистлар 1943 йил 13 июлигача 200 та танк ва авиация ёрдамида 162-ўқчи дивизия эгаллаб турган мудофаа чизиғини ёриб ўтишга бир неча бор уриниб кўрдилар. Бироқ бу дивизиянинг қаҳрамонона қаршилигини енга олмадилар. 13 июлда дивизиянинг ўзи ҳужумга ўтди. 69-ўқчи дивизия жангчи ва командирларининг жасорати ҳам мақтовга лойиқдир. Фашист қисмлари 5 июлда ҳужумга ўтган дастлабки кундаёқ 69-ўқчи дивизия позицияларига ҳужум қилдилар. Душман қаттиқ қаршиликка дуч келиб, орқага чекинишга мажбур бўлди.

5-ўқчи дивизия қисмлари ҳам зўр матонат кўрсатди. Бу дивизияга кейинчалик «Орёл» деган шарафли ном берилди. Хоразмлик разведкачи Евгений Ильич Левин, марғилонлик танкка қарши отадиган қурол наводкачиси Сергей Прокофьевич Лапин, Тошкент областидан жангчи Абдулла Хасанович Қундузбоев ва бошқалар ана шу дивизия составида мардлик ва матонат кўрсатиб жанг қилдилар.

129-ўқчи дивизия архив материаллари билан танишар эканмиз, унинг составида мингдан ортиқ ҳамюртларимиз душманга қарши жанг қилганини билиб оламиз. Уларнинг орасида ўзбеклар ва руслар, украинлар ва қозоқлар, тожиклар ва яҳудийлар, татарлар ва бошқа миллат фарзандлари бор.

Курск жангларида ўзбек халқининг шонли фарзанди Аҳмаджон Шукуров, Ленин орденли Тошкент танк билим юртини битирган Вальдемар Сергеевич Шаландин кўрсатган жасорат тилларда достон бўлди.

Серқуёш Ўзбекистон вакиллари 1943 йил ёзида босқинчиларга қарши жангларда кўплаб қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улар шиддатли жангларда тобланиб, янги жанговар тажриба орттириб, шонли Совет Армияси жангчилари билан бир сафда Ғарбга томон зафарли юришни давом эттириб, Ватанимизни фашист босқинчиларидан узил-кесил озод қилиш ва фашизмни ўз инида мажақлаб ташлашга муносиб ҳисса қўшдилар.

Бугун Курск ёйида немис-фашист қўшинлари тор-мор этилганлигининг 35 йиллигини нишонлар эканмиз, Ватанимиз озодлиги йўлида қурбон бўлган жангчилар хотираси учун бош эгамиз.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг «Кичик ер» номли ажойиб асарида бундай деб ёзди: **«...тинчлик бўлсин, чунки тинчлик совет кишиларига, ер юзидаги барча соф виждонли кишиларга жуда зарур».** Бундан яхшироқ сўз айтиш қийин.

Улуғ жангларда машҳур бўлиб қолган Курск воқеаси тарих солномасида мангулик ёдгорлигидир.

Т. ЖЎРАЕВ,
профессор.

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК!

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон қурувчилари ҳам КПСС XXV съезди қарорларини, ўнинчи беш йиллик планларини амалга ошириш йўлида қизғин меҳнат қилмоқдалар. Беш йилликнинг биринчи ярмида 7,8 миллиард сўмликдан зиёдроқ ёки тўққизинчи беш йилликнинг шу давридагига нисбатан 41 процент кўп асосий фондларни ишга туширдилар. Капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилди. Қурилишда меҳнат унумдорлиги 10 процентдан зиёдроқ ошди. Шу йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 18 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди, 7 процент кўп капитал маблағлар ўзлаштирилди ва 4 процент кўп қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Бир миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой майдони, 26,5 минг нафар ўқувчига мўлжаллантан мактаблар, 7,8 минг ўринли мактабгача болалар тарбия муассасалари, 1,6 минг ўринли касалхоналар фойдаланишга топширилди, 31 минг гектар суғориладиган ер майдонлари ўзлаштирилди, бир қанча саноат ва қишлоқ хўжалик объектлари фойдаланишга топширилди.

Енгил саноат, пахта тозалаш, гўшт-сут саноатида, қурилиш материаллари саноати ва «Узплодоовощвинпром» объектларида асосий фондларни ишга тушириш ва капитал маблағларни ўзлаштириш плани бажарилди.

Асосий қурилиш министрликлари ва идоралари пудрат ишлари планини қандай бажарганликлари қуйидаги рақамлардан кўриниб турибди:

Министрликлар, идоралар	планнинг бажарилиш проценти: Январь — июнь	планнинг бажарилиш проценти: июнь	1978 йилнинг январь — июни 1977 йилнинг январь июнига нисбатан процент ҳисобида
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	101	100	103
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	103	106	106
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	102	101	105
«Главташкентстрой»	100	100	103
Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги	107	115	101
«Узглавводстрой»	108	108	103
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари министрлиги	116	138	112
«Главсредазирсовхозстрой» (Ўзбекистон ССР территориясида)	103	98	104
«Узколхозстрой»	105	106	108

Шу билан бирга республика қурилиш ва монтаж ташкилотларининг ишида катта резервлар бор.

Республика Қурилиш министрлиги бошланғич ташкилотларининг 40 проценти, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли шундай ташкилотларнинг 24 проценти, Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли шундай ташкилотларнинг 20 проценти ва «Главсредазирсовхозстрой» бошланғич ташкилотларининг 18 проценти биринчи ярим йил планини уддалай олмадилар.

Орқада қолаётганлар орасида Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг Гулистондаги 7 - қурилиш тресті. Қишлоқ қурилиши министрлигининг тўққизинчи ва ўнинчи қурилиш трестлари, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг 93-махсус тресті ва «Фарғонанефтехиммонтаж» тресті, «Главташкентстрой»нинг 2-уйсозлик комбинати ҳам бор.

Қора ва рангли металлургия, химия, электротехника саноатларининг, енгил саноатнинг, озиқ-овқат саноати ва қурилиш материаллари саноатининг объектларида биринчи ярим йиллик қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмай қолди.

Ўзбекистон металлургия комбинатида, Тошкентдаги иккиламчи рангли металлар заводида, Олмалиқ ва Ильичовка ғишт заводларида янги қувватлар ишга туширилмай қолди. Нукусдаги ўтовнамат комбинати, Бухородаги сабзавот базаси ва «Узплодоовощвинпром» учун енгил типдаги паррандахоналар фойдаланишга топширилмади.

Министрликлар ва идоралар қолоқлик сабабларини диққат билан анализ қилиб чиқишлари, айрим ташкилотлар ва қурилишларга ёрдам кўрсатишлари лозим.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, қурилишларнинг партия ташкилотлари ишга тушириладиган барча объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш учун, меҳнат унумдорлигини ошириш учун, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Минск шаҳридаги нутқида ва КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумидаги докладида берган кўрсатмалари асосида қурилишнинг самарадорлигини ва сифатини ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришлари зарур.

халқаро воқеалар

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

СОЦИАЛИСТИК ДЕМОКРАТИЯ ТАНТАНАСИ

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг, СССР Олий Совети тўққизинчи сессиясининг якунларини чет эллардаги оммавий ахборот воситалари муҳокама қилиш ва шарҳлашни давом эттирмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган ва бутун совет халқи якдиллик билан маъқуллаган докладида социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасида КПСС ва Совет давлати ўтказаётган сиёсат ва қилаётган амалий ишлар чуқур илмий анализ қилиб берилганлиги, СССР халқ хўжалигининг мана шу жуда муҳим тармоғини янада ривожлантиришнинг асосий йўллари ва конкрет чоралари белгилаб берилганлиги таъкидланмоқда.

Совет қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ҳар томонлама, муттасил ривожлантириш ва уларнинг самарадорлигини анча ошириш, совет кишиларининг турмуш даражасини янада яхшилаш учун СССР аҳолисини озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаб туришни июль Пленуми ўзининг қарорида бош вазифа қилиб белгилаб берди, дейилади Чехословакиядаги **«Руде право»** газетасининг мақоласида.

Болгариядаги **«Работническо дело»** газетаси Совет ҳукумати бошлиғи А. Н. Косигиннинг СССР Олий Совети сессиясида қилган докладини шарҳлаб, тинчлик тўғрисида ғамхўрлик қилиш, тинч-тотув яшашнинг ленинча сиёсатини амалга ошириш СССР Министрлар Совети фаолиятининг бош мақсадидир, деб ёзади. Совет ҳукуматини ташкил этишнинг ва бу ҳукумат фаолиятининг ленинча принциплари, деб ёзади газета СССР Министрлар Совети тўғрисидаги янги қонунга асос қилиб олинди. Қонуннинг ҳуқуқий нормалари СССРнинг янги Конституциясига, Советлар мамлакатида ижтимоий ривожланишнинг ҳозирги вақтда эришилган юксак даражасига мувофиқдир. Социалистик демократиянинг тантанаси бу қонунда яққол намойиш қилинди.

СССР Олий Совети ўзининг сессиясида совет ташқи сиёсатини, СССР Олий Совети Президиумининг ва СССР Министрлар Советининг фаолиятини якдиллик билан маъқуллайди. Бу сиёсат ва фаолият тинчликсеварлик сиёсатини амалга оширишга, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг эркинлиги ва мустақиллиги учун курашни давом эттириш борасида КПСС XXV съезди ишлаб чиққан программани рўёбга чиқаришга қаратилган сиёсат ва фаолиятдир, деб ёзади Польшадаги **«Жиче Варшави»** газетаси.

Социалистик мамлакатлар матбуоти СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг Кремлдаги сессияда қилган докладини шарҳлаб, бу докладда Ғарбдаги баъзи доираларнинг «совет таҳдиди бор» ва гўё Совет Иттифоқи кучларнинг вужудга келган нисбатини бузишга интилмоқда, деган уйдирмаларига қатъий зарба берилганлигини таъкидламоқда.

СССР қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга қаратилган қатъий йўлни бундан буён ҳам ўтказа беришга маҳкам бел боғлаганлиги Кремль саройида ошкора намойиш қилинди, деб ёзади Ҳиндистондаги **«Пэтриот»** газетаси.

(ТАСС).

КЕСКИН ВАЗИЯТ САҚЛАНИБ ҚОЛМОҚДА

Антонио Гусман Доминикана Республикасининг янги сайланган президенти деб расмий равишда эълон қилинди. У шу йил 16 майда ўтказилган умумий сайловда Доминикан революцион партиясидан номзод қилиб кўрсатилди. Мамлакатда ҳокимиятни ўз назорати остида сақлаб қолишга уринаётган маҳаллий олигархия ва армиянинг марказий сайлов комиссиясига тазйиқ қилиши натижасида берилган овозларни ҳисоблаб чиқишнинг узил-кесил якунлари шу қадар кечикиб эълон қилинди.

Сайлов кунидан бери мамлакатда вазият кескин бўлиб, турли-туман ҳаяжонли овозалар тарқатилганди. Олигархия ва ҳарбийларнинг айби билан ҳозирда ҳам мамлакатда вазият мураккаб.

А. Гусман, менинг ҳукуматим мамлакатни демократлаштириш йўлини очиб беради, қишлоқ хўжалиги ва саноатни ривожлантиришга эътибор бериб, ажнабий компаниялар билан тузилган шартномаларни қайта кўриб чиқади, — деб бир неча марта айтди.

РИМДА ОММАВИЙ МИТИНГ

Римда коммунистик матбуот кунига бағишланган оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингда пойтахтнинг минг-минглаб меҳнаткашлари, компартия раҳбарлари қатнашдилар. Республика президенти қилиб социалист Алессандро Пертини сайланганлиги тўғрисидаги хабар маъқулланди ва қўллаб-қувватланди. Италия компартияси раҳбарлигининг аъзоси Жерардо Кьяромонте ўз нутқида ишчилар ҳаракатининг вакили биринчи марта олий давлат лавозимига қўйилганлигини таъкидлаб ўтди.

Кьяромонте, шунингдек ҳар қандай қийинчиликларга ва зиддиятларга қарамай демократик партиялар эришган бирликнинг муҳим эканлигини уқтириб ўтди. Бу эса коммунистик партия қатъий амал қилиб келаётган сиёсий йўлнинг тўғри эканлигини тасдиқлайди.

(ТАСС).

ВЬЕТНАМ. Бу ерда тайёрланаётган маҳсулотларнинг кўп қисми социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига жўнатиляпти. Суратда: Лаокай шаҳридаги консерва фабрикасида.
ВИА—ТАСС фотоси.

„ХХР ЭКОНОМИКАСИ 1977 ЙИЛДА“

СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ институтининг «Узоқ Шарқ проблемалари» журнали 1978 йилнинг иккинчи сонида В. И. Потаповнинг шундай сарлавҳали мақоласини босиб чиқарган. Бу мақоланинг баёни қуйидагича:

Мао Цзэ-дун Хитой халқига экономика соҳасида оғир мерос қолдирди. Мамлакатда ҳамон жиддий иқтисодий қийинчиликлар давом этмоқда, шунингдек ишлаб чиқариш билан истеъмолчи, истеъмол билан жамғарма ўртасида, ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш билан истеъмол молларини ишлаб чиқариш ўртасида ва ҳоказолар ўртасида халқ хўжалик мутаносибсизликлари сақланиб турибди.

Ҳозирги вақтда Хитой саноат маҳсулотининг энг муҳим (қиёсий) турларини ишлаб чиқариш мутлақ кўрсаткичлари юзасидан саноат жиҳатидан ривожланган мамлакатлардан кўп йилларга орқада қолган. Масалан, Хитойда ҳосил қилинадиган электр энергияси АҚШдан 18 баравар, СССРдан 9 баравар, Японийдан 4 баравар кам; қуйиладиган пўлат СССРдан 5,6 баравар, АҚШдан 4,8 баравар, Японийдан 4,1 баравар кам ва ҳоказо. Аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни оладиган бўлсак, Хитой шу кўрсаткич бўйича иқтисодий жиҳатдан ривожланган мамлакатлардангина эмас, жаҳон бўйича ўртача даражадан ҳам анча орқада туради. Масалан, ХХРда аҳоли жон бошига ҳосил қилинадиган электр энергия жаҳон бўйича ўрта ҳисобдан кам, электр энергия — 12,5 баравар, нефть — 13,3 баравар, пўлат — қарийб 6 баравар кам ишлаб чиқарилмоқда ва ҳоказо.

Мамлакатнинг саноат ишлаб чиқаришида қўл меҳнатига асосланувчи формаларнинг салмоғи катталиги ҳам (70-йилларнинг ўрталарида ялпи саноат ишлаб чиқаришининг тахминан 40 проценти қўл меҳнатига тўғри келарди) мамлакат халқ хўжалиги қолоқлигини кўрсатмоқда; айрим тармоқлар нотекис ривожланаётганлиги сабабидан тармоқлар ўртасида ва тармоқларнинг ичида жиддий мутаносибсизликлар келиб чиқаётганлиги; баъзи зарур маҳсулот турлари ишлаб чиқарилмаслиги ва шу муносабат билан ташқи таъминот манбаларига қарамлик; фан ва техниканинг жаҳондаги энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга суст жорий этилаётганида, малакали, илмий, инженер-техник, маъмурий ва ишчи кадрлар ва ҳоказо етишмаслигида ҳам мамлакат халқ хўжалигининг қолоқлиги намоён бўлмоқда.

Хитой ялпи қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш юзасидан жаҳонда олдинги ўринлардан бирида туради. Аммо шу маҳсулотни аҳоли жон бошига ишлаб чиқариш юзасидан илғор мамлакатлар у ёқда турсин, ривожланаётган баъзи мамлакатлардан ҳам анча орқада қолади. Ҳозирги вақтда аҳоли жон бошига дон ва пахта толаси етиштириш бирмунча паст даражада турибди. Қишлоқ хўжалигида қўл меҳнати устун келади. Хитойнинг шу тармоқни моддий-техника билан таъминлаш соҳасида илғор мамлакатлардан қолоқлиги 20 йил ва ундан кўпроқни ташкил этади.

Аҳолининг кўпайиши бирмунча юксак даражада бўлгани ҳолда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши соҳасида кўпайиш паст суръатлар билан бораётганлиги озиқ-овқат проблемасини ижобий ҳал этишга имкон бермаяпти ва у ҳамон ғоятда кескинлигича қолмоқда.

Хитой халқининг фаровонлигини ошириш проблемаси на Хитой раҳбарлари ва матбуот органларининг баёнотларида, на «замонавий қишлоқ хўжалиги, саноат, мудофаа, фан ва техникани яратиш программаси»да тегишли равишда акс эттирилмаган.

Дон ва дон маҳсулотлари, ўсимлик мойи, ип газлама ва бошқа баъзи энг зарур молларни норма билан бериш сақланиб қолмоқда.

Мамлакат экономикаси, молиявий-иқтисодий ҳамда илмий-техникавий имкониятларининг тараққиёти паст даражада бўлишига сабаб бўлган асоссиз иқтисодий сиёсатнинг сақланиб келаётганлиги яқин йиллар ичида бутун халқ хўжалигининг йиллик ўсиш суръатлари бирданига кўпайтирилишини таъминлашга имкон бермайди. Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари ижтимоий ишлаб чиқариш воситаларидан социализмга қарши, халққа қарши мақсадларда фойдаланаётганликлари уларнинг социалистик характери янада йўқолишига олиб бормоқда ва бундан буён ҳам шу таҳлитда давом этаверади.

Иқтисодий қийинчиликлар таъсирида, шунингдек маочиларнинг айрим йўл-йўриқлари реал ҳаёт шароитларига мувофиқ келмай, Хитойнинг қудратли ҳарбий давлатга айланишига тўсқинлик қилиб турганлигини назарда тутганда Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари маоча сиёсий йўлга содиқликларини сақлаб қолганликлари ҳолда экономикани ривожлантириш масалаларида маневр қилишга ва экономикани ривожлантириш масалаларидаги энг ёқимсиз йўл-йўриқларга маълум тузатишлар киритишга мажбур бўлмоқдалар, экономиканинг умуман ҳозирги аҳволига, халқ хўжалигининг турли соҳаларига ҳамда уларни ривожлантиришни тезлаштириш имкониятларига реал баҳо беришга ҳаракат қилмоқдалар.

Пекиндаги ҳозирги раҳбарлар экономиканинг энг танг жойларини енгиб ўтишга, унинг тараққиёт суръатларини юксалтиришга интилиб, зарур воситалар излаб топишдек мураккаб проблемага дуч келдилар. Ана шу проблемани ҳал этишдаги қийинчилик биринчи навбатда мавжуд катта ҳарбий харажатлар билан боғланган.

Хитойнинг Ғарбдаги айрим тадқиқотчилари хўжалик юритиш методларидаги баъзи ўзгаришларни аввалги маоча иқтисодий сиёсатдан чекиниш, деб кўрсатишга уринмоқдалар. Мамлакатда вужудга келаётган иқтисодий вазият бугунги кунда халқ хўжалигида амалга оширилаётган тадбирлар маоизмнинг иқтисодий постулатлари бирон йўсинда тубдан қайта кўриб чиқилаётганлиги тўғрисида гапиришга асос бўлолмаслигини кўрсатмоқда. Бу тадбирлар ХХР раҳбарларининг диққат-эътибори иқтисодий масалаларни амалий ҳал этиш томонига, ишлаб чиқаришнинг ишлаб туриши учун зарур бўлган энг кам шароитлар яратиш томонига бирмунча силжиётганлигидан далолат беради, холос.

ХХРдаги ҳозирги иқтисодий сиёсат социализмнинг асосий талабига мувофиқ эмас, яъни бу сиёсат Хитой халқи паст турмуш даражасини ошириш манфаатларини кўзлаб экономикани ривожлантиришдан иборат мамлакатнинг асосий проблемасини ҳал этишга қаратилмаган. Бу сиёсат ҳарбий потенциални ҳамма чоралар билан ўстириш, буюк давлатчилик ва миллатчилик мақсадларини амалга ошириш учун Хитойни ҳарбий жиҳатдан қудратли давлатга айлантиришдан иборат аввалги вазифаларга хизмат қилади.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВИЗИТГА БАҒИШЛАНГАН ФИЛЬМ

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакия Социалистик Республикасига қилган расмий дўстона визитига бағишланган янги ҳужжатли фильм чиқарилди. Бу фильм 10 июлдан бошлаб Москва кинотеатрларида намойиш қилинмоқда.

Кинохроника кадрлари Совет Иттифоқи намояндаларини Прагада ва Братиславада Чехословакия меҳнаткашлари кенг оммаси ғоят самимий кутиб олганлиги тўғрисида, иккала қардош мамлакат раҳбарларининг учрашувлари ва музокаралари тўғрисида ҳикоя қилади. Картинада Совет — Чехословакия муносабатларини бундан кейин ҳам ҳар томонлама ривожлантиришни таъминлайдиган қўшма баёнотни имзолаш маросими суратга олинган.

«Л. И. Брежневнинг Чехословакияга визити» кинолентасини Ҳужжатли фильмлар марказий студияси яратди.

(ТАСС).

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР»—«КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг июнь сони «Биз ҳаммамиз идеология фронтининг жангчиларимиз» сарлавҳали бош мақола билан очилади. «Халқ жасорати ҳақидаги китоб» рубрикаси остида «Фрунзевец» округ газетаси редакторининг ўринбосари подполковник Б. Бўрихоновнинг «Кичик ер» — ғалаба қозониш фани» мақоласи, СССР ва Ўзбекистон ССР Журналистлар союзларининг 1973 йилги мукофотларига сазовор бўлган республикамиз журналистларининг рўйхати, «Совет Ўзбекистони» газетасининг 60 йиллигига бағишланган «Олтмиш йилнинг бир куни» сарлавҳали репортаж ўрин олган. «Маҳорат пиллапояси» номли мақолада район газеталарининг етакчи журналистлари иш тажрибаси ҳақида ҳикоя қилинади. Самарқанд область «Ленинский путь» ва «Советская Каракалпакия» газеталарида социалистик мусобақага бағишланган тематик саҳифалар таҳлили «Беш йиллик ва матбуот» рубрикаси остида берилган.

Журналист З. Акрамовнинг «Хоразм ҳақиқати» газетаси мисолида ёзган «Меҳнаткашларнинг дил сўзлари» мақоласи СССР Конституцияси мавзуида эълон қилинган материалларга бағишланган. «Редакция почтасидан» рубрикаси остида ёритилган Б. Сиддиқов, А. Қодиров ўртоқларнинг Сурхондарё область «Ленин байроғи» газетаси ҳақидаги мақоласи «Газета ва турмуш маданияти» деб номланади. «Андижангидрострой» бошқармаси партия комитети секретари В. Саенконинг мақоласи эса «Гидроқурувчи» кўп тиражли газетаси журналистларининг зарбдор иншоот қурилишига қўшаётган ҳиссасига бағишланган. Шунингдек, «Район газетаси йўқламаси», «Журналист блокнотидан», «Маҳорат лабораторияси», «Матбуотга партиявий раҳбарлик», «Публицистика» сингари бир қатор рубрикалар остида қизиқарли материаллар, «Яхши кишилар ҳақида» рубрикаси остида журналистлар ва матбаачилар тўғрисида ҳикоялар эълон қилинган. Булардан ташқари журнал саҳифаларида журналистлар союзи маҳаллий ташкилотларидан хабарлар, янгиликлар, ишчи-деҳқон мухбирлари университетларининг тингловчилари учун методик кўрсатмалар ўрин олган. Журнал ҳар галгидек фотосуратлар, рассомларнинг янги асарларидан репродукциялар билан чиройли безатилган.

МАЪРИФАТПАРВАР

Абдулла Авлоний таваллудининг 100 йиллигига

Абдулла Авлоний Ўзбекистонда ижтимоий-сиёсий фикрлар тараққиётида самарали из қолдирган, ўзбек совет маданияти, санъати, адабиёти, мактаб-маориф ишлари ривожига катта ҳисса қўшган улкан жамоат арбобларидан эди. У ёшлигиданоқ янги турмуш, янги тузум ўйи билан яшади. Илм-фанга қизиқди, ўзбек ва тожик адабиёти классиклари ҳамда рус классик адабиётига меҳр қўйди, мустақил мутолаага берилди. Алишер Навоий, Жомий, Фузулий, Дониш, Муқимий, Фурқат асарларини севиб ўрганди. Улар таъсирида ижод қила бошлади. Илк ижоди ўн олти ёшида матбуотда кўринди.

1905 ва 1907 йиллардаги рус революцияси таъсирида Туркистон меҳнаткашлари революцион курашга актив қўшилдилар. Ўлка вилоятларида халқ қўзғолонлари бўлиб турди. Бу ҳаракатлар Абдулла Авлонийнинг дунёқарашига кучли таъсир қилди. 1907 йилда ўз муҳаррирлиги остида «Шуҳрат» номли газета чиқарди.

Эрксевар тарғиботчи Абдулла Авлоний халқ орасида илғор фикрларни тарқатишда газета ва журналларнинг роли ғоят муҳим эканлигини жуда тез тушуниб етди. «Шуҳрат» газетасида Туркистонда илм-маърифатни, техникани авж олдириш йўлларини, эски мактаб ва мадрасаларни ислоҳ қилиш зарурлигини, халқаро аҳвол ва бошқа масалаларни ёритишга ҳаракат қилди. Чор амалдорлари газетанинг ўнинчи сони чиққандан сўнг, уни ёпиб қўйдилар ва Абдулла Авлонийдан газета чиқармасликка тилхат олдилар. Лекин журналист бошлаган йўлидан воз кечмади. 1908 йилда «Осиё» номли янги газета чиқаришга киришди. Илғор фикрлар тарғиботчиси бўлган бу газетани ҳам: «Олтинчи номерида золим ҳукумат жониворлари келиб... мусодара қилиб, беркитиб кетди» — деб ёзади у.

Чор ҳукуматининг малайлари Абдулла Авлонийнинг фаолиятига йўл қўймадилар. Чоризмни сиёсий жиҳатдан фош қилиб, халққа маърифат ёйишни асосий мақсад деб билган адибдан қаттиқ шубҳаландилар. Уни таъқиб остига олдилар. Газета вақтинча чиқмай қолди.

Шундан сўнг маърифатпарвар Авлоний ўз йўлини мактаблар орқали ўтказишга отланди ва 1908 йилда Тошкентнинг Миробод маҳалласида камбағалларнинг болалари учун янги усулдаги мактаб ташкил қилди. Дунёвий фанларнинг ўқитилишига йўл очди, она тили ва адабиётдан дарс берди, ақлий, ахлоқий тарбияга оид қатор муҳим масалаларни ҳал қилди. Эски мактаблардаги қуруқ, беъмани ёдлаш, калтаклаш каби жисмоний жазо ва ҳақоратларга чек қўйди. Етим болаларни кийим-бош, қалам-дафтар билан таъминлаш учун бўш вақтларида дурадгорлик қилди, печка тузатувчи уста бўлиб пул топди.

Авлоний шу йиллари мактаб ўқувчилари учун бир неча дарсликлар, ўқиш китоблари ёзди. Айниқса, унинг «Туркий гулистон ёхуд Ахлоқ» номли йирик педагогик-дидактик асари ўзбек педагогика фани тарихида муҳим ўрин эгаллайди. 1909 йилда нашр қилинган бир неча шеърий тўпламлардан иборат «Адабиёт» номли китоби дарслик сифатида мактабларга тавсия қилинди. Китобда асосий ўринни маърифатпарварликка оид шеърий асарлар эгаллайди.

Абдулла Авлоний подшо жазосидан ҳам, бойларнинг таъқибидан ҳам қўрқмади. Халқ учун кўкрак кериб хизмат қилди, меҳнаткаш оммани яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь социалистик революциясига тайёрлаш йўлида катта ишлар қилди, чунончи театр санъатидан ҳам кенг фойдаланди. Тошкентда «Турон» номли театр труппаси тузди, бир неча драматик асарлар ёзди, ўзи режиссёрлик қилди, саҳнага қўйди. Ўз уйида талантли ёшларни йиғиб репетициялар қилди. Бу труппада (1913 йил) Маннон Уйғур ҳам бор эди. «Бизнинг мақсадимиз, — деган эди Авлоний труппа фаолияти ҳақида гапириб, — зоҳирда театрув бўлса ҳам, аслида Туркистон ёшларини сиёсий жиҳатдан бирлаштириш ва инқилобга ҳозирлов эди».

Абдулла Авлоний Улуғ Октябрь социалистик революциясини зўр мамнуният билан кутиб олди. Ўз асарларида революция ғалабаларини мустаҳкамлашга, ишчи-хизматчиларни эски турмушга қарши курашга чорлади.

Коммунистик партиянинг асосий моҳиятини яхши тушунган, унинг меҳнаткаш халқ авангарди эканлигини чуқур англаган шоир 1918 йил июнь ойида Коммунистик партия сафига кирди. Шу йили Тошкентнинг эски шаҳарида партия ташкилотини тузиб, унда секретарлик вазифасини бажарди.

Абдулла Авлоний Советлар ишида фаол қатнашди. Эски шаҳар Совети ижроия комитетига раис, янги шаҳар Советига президиум аъзоси бўлиб сайланди. Тошкентда Советлар ҳокимиятини мустаҳкамлаш ва унинг ишларини йўлга қўйишда Советларнинг биринчи раҳбарлари ва актив аъзолари — Шумилов, Хўжаев, Першин, Бобожонов, Мирҳодиев, Бауманлар билан бирга ишлади.

Абдулла Авлоний ажойиб шоир, катта олим, устоз педагог бўлиш билан бирга талантли журналист ҳам эди. У халқни тарбиялаш ишида матбуотнинг буюк ролига юксак баҳо берди. Ўлка партия органи «Иштирокиюн» («Коммунист») газетасининг илк ташкилотчиларидан бўлди ва партия топшириғи билан бу газетанинг муҳаррири бўлиб ишлади.

Давлат-партия органларида садоқатли хизмати билан катта обрў қозонди. Партия ва ҳукумат уни Афғонистонга вакил қилиб юборди. У бу ерда консул бўлиб ишлаб, афғон халқларининг этнографиясини, ҳаётини ёритувчи асарлар ёзди. Ватанга қайтгач, Туркистон Марказий Комитети нашриёт бўлимига мудир қилиб тайинланди.

Республикамиз матбуоти равнақи йўлида жуда катта ишлар қилди. 1924-1929 йилларда Тошкент ҳарбий мактабида, Ўрта Осиё Коммунистик университетида ва ишчилар факультетида дарс берди. Маркс, Энгельснинг «Коммунистик манифести»ни биринчи марта ўзбек тилига таржима қилган ҳам Абдулла Авлонийдир.

Партия ва ҳукуматимиз Абдулла Авлонийнинг адабиёт, санъат, маданият, журналистика соҳасини ривожлантириш йўлидаги, халқ хўжалиги ва маданий қурилиш учун кадрлар тайёрлашдаги, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларида олиб борган катта ишларини тақдирлаб, 1925 йилда унга «Меҳнат Қаҳрамони» унвони берди. 1930 йилда профессор ва «Ўзбекистон халқ маорифи зарбдори» деган юксак номга сазовор бўлди.

Оташин коммунист Абдулла Авлоний ижоди, ижтимоий-сиёсий фаолияти кўп қиррали. У — шоир, ёзувчи, таржимон, драматург, артист, педагог, катта жамоат арбобидир. Халқимиз Абдулла Авлоний номини ҳамиша фахр билан тилга олади.

М. МАҲСУМОВ,
В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг доценти.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ЮБИЛЕЙ КОНЦЕРТИ

Қарши шаҳар маданият уйи қошидаги вокал-чолғу ансамбли Новгород областининг мелиораторлари ҳузурида ўзининг юбилей — юзинчи концертини қўйди. Бу ёшлар коллективи «Биз — ватанпарвар интернационалистлармиз» Бутуниттифоқ ижодий эстафетасининг республика турида биринчи ўринни эгаллаб, ноқоратупроқ ерларни ўзлаштираётганлар ҳузурига гастролга бориш шарафига муяссар бўлди.

«АНОР» АНСАМБЛИНИНГ ЧЕТ ЭЛГА ГАСТРОЛИ

Қува райони маданият уйининг «Анор» ашула ва рақс халқ ансамбли Голландия ва Бельгияга — халқаро фольклор фестивалига жўнаб кетди. Ўттиз саккиз ҳаваскор артистни бирлаштирган бу ижодий коллектив меҳнаткашларнинг ҳаваскорлик ва бадиий ижоди Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати бўлиб, кўрикда қатнашиш ҳуқуқини олди. Артистлар чет элга махсус программа тайёрлашди. Программага қадимий ўзбек халқ рақс ва қўшиқлари, совет композиторларининг асарлари киритилган.

Спорт

ЖАҲОННИНГ ЯНГИ РЕКОРДЛАРИ

Москвада мамлакат биринчилиги учун сузиш мусобақалари бўлиб ўтмоқда. Бу мусобақаларда мамлакатнинг бир неча янги рекордлари ўрнатилди. Куни кеча Александр Сидоренконинг номи спорт ишқибозлари тилига тушди. У 200 метрга комплекс сузишда янги жаҳон рекордини ўрнатди. У бу масофани 2.05,24 дақиқада босиб ўтди.

Москва шаҳри чемпионатида Борис Зайчук молот отиш бўйича жаҳоннинг янги рекордини ўрнатди (80 метр 14 сантиметр).

СПОРТЧИЛАРИМИЗ ҒАЛАБАСИ

Америка Қўшма Штатларининг Беркли шаҳрида «гигантлар учрашуви» — АҚШ ва СССР енгил атлетикачиларининг анъанавий учрашуви бўлиб ўтди. Бу мусобақаларда республикамиз вакилларининг иштирок этиши айниқса, қувонарлидир. Андижонлик Светлана Улмасова ва Замира Зайцевалар ҳурмат шоҳсупасининг биринчи поғонасига кўтарилишди. Светлана 3 минг метрга югуришда биринчи ўринни эгаллаган бўлса, Замира 1500 метрга югуришда ўз рақибларини ортда қолдириб кетди.

Донецкда эса, Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари ёшлар терма командаси икки учрашув ўтказди. Бу мусобақаларда ҳам Ўзбекистон вакиллари муваффақиятли қатнашдилар. Фарғоналик А. Кузнецов 5 минг метрга югуришда олтин медални қўлга киритди. Тошкентлик енгил атлетикачилар В. Черников уч хатлаб сакрашда, М. Растригин эса 400 метрга тўсиқлар ошиб югуришда учинчи ўринни олишди.

ЯРЦЕВНИНГ 13-ТЎПИ

«Спартак» — «Шахтёр» учрашуви билан мамлакат биринчилиги учун XXXXI чемпионат ўйинлари биринчи даврасига якун ясалди. Учрашувни зўр кўтаринки руҳда ўтказган пойтахт спартакчилари 2:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Тўпларни Гаврилов ва Ярцев киритди. Шундай қилиб, «Спартак» биринчи давра натижаларига кўра 9-ўринни, «Пахтакор» эса, 11-ўринни эгаллади.

ИНСОНДА ҲАММА НАРСА ГЎЗАЛ БЎЛСИН

Дид билан кийинайлик

Ҳамма нарса инсон учун, ҳамма нарса инсон бахт-саодати учун — жонажон партиямизнинг шиори ана шундай. КПСС XXV съезди совет кишилари турмуш даражасини янада юксалтиришни, уларнинг меҳнат шароитлари ва турмушини яхшилашни, соғлиқни сақлаш, маориф, маданиятни янада тараққий эттиришни муҳим вазифа қилиб қўйдики, бу нарсалар янги инсонни шакллантиришнинг, шахснинг ҳар томонлама тараққиёти, социалистик турмуш тарзини такомил топтиришнинг жиддий омилларидир. Тўққизинчи беш йиллик мобайнида республикамиз аҳолисининг реал даромади деярли 1,3 марта ўсди. Айни пайтда ижтимоий истеъмол фондлари ҳам 1,6 марта кўпайди.

Кенг истеъмолдаги турли хил буюмларнинг ассортиментлари ҳам кенгайиб, сифати яхшиланиб бормоқда. Кийимлар учун предметлар танлаш борган сари ранг-баранглашмоқда ва бизнинг имкониятларимиз ҳам кийимларнинг маданияти такомиллашуви билан мувофиқ ҳолда ўсиб бориши керак. Бу нарса фақат кийимларни яратаётган ишчиларгагина эмас, айни пайтда, уларни киядиган кишиларга ҳам тўла даҳлдордир.

Кийим маданияти умумий маданиятнинг таркибий бир қисми, таъбир жоиз бўлса, унинг «чеҳраси»дир. 20-йилларнинг бошларидаёқ ҳали уруш ва вайронагарчиликлардан қаддини тўла ростлаб олишга улгурмаган навқирон Совет республикаси дастлабки модалар ательесини очган ва биринчи модалар журналини ташкил этган эди. Буларни вужудга келтиришда К. Федин, М. Шагинян, А. Ахматова, Б.Кустодиев, К. Петров-Водкин, Б. Мухина каби совет адабиёти ва санъатининг таниқли вакиллари актив қатнашган эдилар. Янги дунё кишиси гўзал бўлиши керак. Демак, унинг кийимлари ҳам бежирим бўлмоғи керак. Даврнинг талаби ана шундай эди.

Кийимлар ҳам бамисоли поэзия, тасвирий санъат, музика, архитектура сингари даврнинг моҳиятини ҳамиша ўзида ифода этади. 20-йиллар хотин-қизларининг бошларида қизил дуррачаларнинг алангадай ёнишида ҳам улуғ революция гулханининг ялпиғи, байроғимизнинг шуъласи жилоланган эди. Бугунги кунга келиб, бизнинг «Наво» ансамблимиз саҳнада пайдо бўлганда зал қизғин олқишлардан жаранглаб кетар экан, бу олқишлар, шубҳасиз, ишончимиз комилки, ёш ижрочилар эгнидаги костюмларнинг нафосатига ҳам қаратилган. Бизнинг моделчи рассомларимиз ана шу костюмларда бахтиёр ёшлик нафасини ҳам, давр руҳини ҳам, халқ анъаналарига садоқатни ҳам узвий мужассамлаштиришга муваффақ бўлдилар.

Совет кишилари учун кийимлар яратар эканлар, моделчилар уларда меҳнат кишисининг, кенг маънавий эҳтиёжли замондошимизнинг образини акс эттиришга интилмоқдалар.

Она-Ватанимизнинг ҳамма бурчакларида юксак бадиий, профессионал модалар яратилмоқда. Биз ҳам шуни хурсандчилик билан маълум қиламизки, республикамиз Модалар уйи томонидан яратилган костюмлар Лейпцигда, Загребда, Японияда катта довруғ таратди, Москвада ва Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарларида уюштирилган кўргазмаларда шоён диққат-эътиборга сазовор бўлди. Модаларга бағишлачган журналларнинг бирида яқинда Тошкент Модалар уйи коллекциясини кўрган киши «моделчилар халқ ижоди хазинасидан бугунги кунга узвий ҳамнафас бўлган нарсаларни топа олганликларига қойил қоладилар», деб ёздики, бу бизни чуқур мамнун этади.

Биз моделларимизнинг саноат томонидан кенг ўзлаштирилиши, улар ҳар бир магазинда тез харид қилиниши, демак, ҳар бир хонадонга етиб бориши йўлида куч-ғайрат сарфлаб меҳнат қилмоқдамиз. Бироқ бу соҳада зарур бўлган ҳамма ишлар қилиняпти, деб бўладими? Йўқ. Моделнинг рассомдан харидоргача босиб ўтадиган йўли ҳамиша ҳам равон ва силлиқ эмас. Бизнинг зиммамизда ҳали амалга оширилиши лозим бўлган кўпгина вазифалар турибди, биз моделларнинг шундай конструкторлик лойиҳаларини тайёрлашимиз кераккки, уларда корхоналарнинг хом ашё ва технологик имкониятлари тўлиқ ҳисобга олинган бўлсин, улар фақат ишлаб чиқарадиган фабрикалар учунгина эмас, балки ҳар қандай ателье учун ҳам қулай бўлсин. Биз ана шулар устида бош қотиряпмиз. Тикувчиларимизга ҳам кўп нарса боғлиқ, улар тайёрлаётган буюмлар ҳозирги кунда харидорларнинг юксак талабларига ҳар тарафлама жавоб беряпти, деб бўлмайди. Тўқимачиларимизга ҳам айрим эътирозларни айтиш ўринли бўлади. Бизнинг саноатимиз қабул қилиб олаётган матоларнинг ассортименти ҳали етарли даражада ранг-баранг эмас, улардан тикилаётган кўйлаклар баъзи ҳолларда ранги ва фактураси жиҳатидан рассом хаёл қилган моделнинг асл нусхасига яқин ҳам келолмайди. Маиший хизмат комбинатлари ходимлари шаънига алоҳида айтадиган таъналаримиз ҳам бор. Улар буюртмаларни кўпинча ўз муддатида тайёрлашга улгурмаяптилар ва тиккан кўйлаклари кишиларни ҳамиша ҳам мамнун этмаётир.

Бизнинг ҳаммамиз — моделчи, рассомлар, конструкторлар, тикувчилар, тўқимачилар, маиший хизмат ходимлари — замондошларимизнинг маънавий дунёсига уларнинг ташқи кўриниши ҳам мос келишига ўз улушимизни қўшишимиз керак. Барча кишилар бежирим кийинмоғи лозим.

Бежирим кийиниш деган ибора нималарни англатади. Бу шуни англатадики, бизнинг кийган костюмимиз ташқи қиёфамизга, турмуш шароитимизга, ёшимизга, шунингдек конкрет шарт-шароитларга мос тушиши шарт. Дид билан кийиниш — модалар йўналишини ҳисобга олиш ва ўзингизга нима мос келишини ҳис қилиш демакдир. Бинобарин, кийимларга ҳам, ўз-ўзимизга ҳам талабчан бўлмоғимиз даркор.

Бежирим кийиниш қимматбаҳо кийимларга ружу қўйиш, деган гап эмас. Ҳозирги мода ниҳоятда демократик характери ва ранг-баранглиги билан ажралиб туради. Уларнинг орасидан ҳар ким ўзига мос ва мувофиқ келадиганини танлаб олиш имкониятига эга. Лекин мода таклиф қилаётган кийимлар орасидан мувофиғини танлаб ола билиш учун киши, энг аввало, ўзини яхши билиши керак. Чунки кийимларнинг пропорцияси, уларнинг бўёқлари конкрет қиёфа, конкрет чеҳра, қадди-қомат, юриш-туриш, хатти-ҳаракат тарзи билан ўзаро тўқнашгандагина барқ уриб жонланиб кетади. Гап фақат мовий кўзли кишиларга мовий ва кўк рангларнинг мувофиқлиги, вертикал линиялар инсонни бўйчан қилиб кўрсатиши, тўладан келган кишилар йирик гулли ва сер безак кийимларни киймасликлари устида эмас. Буларнинг барчаси муҳим, лекин булар кийиниш санъатининг оддий талаблари жумласига киради. Энг муҳими, киши ўзида ҳақиқий дидни тарбиялаши керак. Дид эса зарурий меъёр ҳиссида кўринади, дид — қатъиятлилик, дид — таъбир жоиз бўлса, соддаликка эришиш санъатидир. Пушкин Татьянанинг балда пайдо бўлишини қандай тасвирлаганини бир эсланг: «Унда ҳамма нарса ораста, одми». Шундай кийиниш кераккки, токи устингиздаги костюм сиздаги энг яхши хусусиятларни бўрттириб турсин ва айни пайтда у сизнинг жамоатчиликка ҳурматингиздан далолат бериб турсин — дид билан кийиниш ана шуни англатади. Шу боисдан ҳам кийим танлашда бир хил рецептга амал қилиб бўлмайди: кундалик башанг костюм шаҳар ташқарисидаги саёҳатларга кийиб чиқилса, кишини таажжублантиради, кўзга тез ташланадиган базмбоп кўйлакларда кундалик иш шароитига қадам қўйилса, бу ҳам дидсизликнинг аломати бўлиб туюлади.

Дид — бу кийимни кия олиш, унинг гўзаллигини бўрттириб намойиш эта билиш ва кийимнинг оҳорини сақлай билишда ҳам намоён бўлади. Энг гўзал, энг замонавий кийим ҳам агар у дазмолланмасдан, тозаланмасдан кийилса, ўз кўркини йўқотади. Кийим танлашга эътиборсиз қараш замондошимизнинг юксак маънавий қиёфасига зиддир. Бу нарсада инсоннинг ўзига ва атрофдагиларга ҳурматсизлиги кўзга ташланади.

Дид бутун инсон умри давомида такомиллашиб боради. Бироқ маданиятнинг ҳамма турлари каби кийиниш маданияти ҳам инсон қонига болаликдан сингади. Дид инсонда болалар боғчасида, мактаб партасидалигидаёқ пайдо бўлади. Худди шу даргоҳларда кишига кийиниш санъатининг асослари сингдирилиши лозим. Шуни такрорламоқчимизки, айрим оналар ўз болаларини қимматбаҳо кийимлар билан башанг кийинтиришга уринишни ҳеч қачон бошқаларга ибрат бўлолмайди. Инсон ўз ҳаётининг дастлабки йилларидан бошлаб дид билан бежирим кийинишни ўрганиши керак.

Диди шаклланган киши модани тайёр рецепт деб билмайди. Шу боисдан ҳам биз, масалан, бу йил қандай кийим кийиш керак, деган саволга жавоб беришдан ўзимизни тиямиз. Мода ўз тараққиёт мантиқига эга. Унинг энг муҳим хусусиятларидан бири —ранг-баранглик. Шундай экан, модалар дунёсидан ҳар ким ўзига мувофиқ келадиганини танлай олади. Айниқса ҳозирги кун модалари учун бу нарса характерлидир.

Модалар ҳаётий талаблар асосида дунёга келади. Қулайлик, гўзаллик ва энг муҳими, ранг-баранглик модалар ривожининг асосини белгилайди. Ҳар бир киши кийим модалари оламида ўз қалбига, дидига ва ташқи қиёфасига мос келадиганини топиб олиши мумкин. Инсонда ҳамма нарса гўзал бўлиши керак, — деган эди улуғ адиб Антон Павлович Чехов, — қалби ҳам, кийими ҳам, чеҳраси ҳам, фикри ҳам.

Замондошимизнинг қиёфаси — бу ташқи ва ички гўзалликнинг узвий бирлигидан иборат. Унинг қиёфаси — қалб дунёсидан, фикрлар оламидан, чеҳрасидан ва шу билан бирга, албатта унинг кийинишидан таркиб топади.

Т. МАҲМУДОВА,
Республика Модалар уйининг директори,

Т. АГАФОНОВА,
Республика Модалар уйи санъатшуноси.

Тошкентдаги миллий чолғу асбоблари фабрикасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонда катта шуҳрат қозонган. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси С. Абдусаматова.

И. Глауберзон фотоси.

МОСКВА—ХАНОЙ

Акмал ПЎЛАТ

ҚЎШИҚ

Улуғ дўстлик шиоринг,
Мустаҳкамдир қароринг,
Ватандур шараф-шонинг,
Москва — Ханой,
Москва — Ханой.

Халқларинг қону қардош,
Бир-бирига дўст, йўлдош,
Тинчлик ишида қўлдош,
Москва — Ханой,
Москва — Ханой.

Ғайратинг жўшқин дарё,
Салобатинг бир дунё
Истиқболинг пурзиё
Москва — Ханой,
Москва — Ханой.

Мард, баҳодир халқинг бор,
Бахту иқбол сенга ёр,
Душманларинг бўлар хор,
Москва — Ханой,
Москва — Ханой.

Коммунистик партия,
Яшаймиз сени дея,
Акмал ёзар мадҳия,
Москва — Ханой,
Москва — Ханой.

АХБОРОТ

ГАСТРОЛ БЎСАҒАСИДА

Сурхондарё область музикали драма ва комедия театрининг концерт бригадаси Наманган области бўйлаб гастрол сафарига чиқди. Бир ой давом этадиган гастролда артистлар шаҳар меҳнаткашлари, посёлкалар, қишлоқлар аҳолиси ўртасида халқ қўшиқлари ва рақсларини, ўзбек композиторларининг замонавий асарларини, спектакллардан парчаларни ижро этишади.

Худди шу кунларда Сурхондарёда Наманган область музикали драма ва комедия театри артистларининг гастроллари ўтади.

РАССОМЛАР ҲИСОБОТИ

Тошкент агрегат заводининг маданият саройида ҳаваскор рассомлар — заводдаги тасвирий санъат студияси аъзолари асарларининг кўргазмаси очилди. Бу — ҳаваскор рассомларнинг кейинги йиллардаги ўзига хос ҳисоботидир. Катта ёшдаги рассомларнинг асарлари билан бир қаторда кўргазмада мактаб ўқувчиларининг — корхонадаги ишчи ва хизматчилар болаларининг чизган кўпгина расмлари бор.

Экспозицияда юздан зиёд асар намойиш қилинган. Завод — маданият саройида бундай ижодий ҳисоботлар анъана бўлиб қолди.

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

Реклама ва эълонлар

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Шум бола (13.30, 16, 18.30).

Жандарм уйланади — «ЧАЙКА» (11.30, 13, 14, 16, 17.30, 19, 20.30, 21.00), «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.45, 19.30, 21.15), «ВОСТОК» (10.15, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «НУКУС» (тоқ соатларда).

Воситачини ўлдир — «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20.00).

Муҳаббат учун жиноят — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Жандарм уйланади — «ФЕСТИВАЛЬ».

Олижаноб мурдалар — «ХИВА».

●

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ОЛИЙ УМУМҚЎШИН ҚЎМОНДОНЛИК БИЛИМ ЮРТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: материаллар қаршилиги, машина деталлари ва чизмачилик, математика ва назарий механика;
кафедра доцентлари: математика, чет тили (ҳарбий йўналишда француз, немис ва инглиз тилларини биладиган);
кафедра катта ўқитувчилари: математика, моддий қисм ва ремонт.
КОНКУРС МУДДАТИ — 25 ИЮЛГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри-23, Генерал Петров кўчаси, 2-уй.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎЗБЕКИСТОН ПЕДИАТРИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: гастроэнтерология бўлими, овқатланиш лабораторияси (медицина фанлари кандидатлари), медицина ахбороти группаси;
кичик илмий ходимлар: гастроэнтерология бўлими, ичак касалликлари, ташкилий методика бўлими, болаларнинг касалланиши ва ўлиши сабабларини анализ қилиш лабораторияси (2 ўрин).
КОНКУРС МУДДАТИ — 27 ИЮЛГАЧА.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700095, Тошкент шаҳри, 2-Чимбой кўчаси, Талант проезди, 3-уй.

●

ЎРТА ОСИЁ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: прогнозлаш ва техник иқтисодий анализ, симоб-сурма ва висмутли конларни бойитиш, гидрометаллургия, вольфрам-молибденли конларни бойитиш;
кичик илмий ходим: пирометаллургия.

Конкурсда фан докторлари ва кандидатлари ҳамда санаб ўтилган соҳалар бўйича иш тажрибасига эга бўлган юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 25 ИЮЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 59-уй.

●

СССР Енгил саноатининг раҳбар ходимлари ва мутахассисларининг малакасини ошириш Бутуниттифоқ институтининг
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

иқтисод, ишлаб чиқаришни бошқариш ва ташкил этиш кафедраси катта ўқитувчиси (катта ишлаб чиқариш ва педагогик тажрибага эга бўлган).
КОНКУРС МУДДАТИ — 5 АВГУСТГАЧА.

Ариза ва ҳужжатлар Тошкент филиали директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700070, Тошкент шаҳри, Баранов кўчаси, 40-уй.

«Спецэлеватормельстрой» тресги коллективи трест бошқарувчисининг ўринбосари Ф. Н. Нўъмоновга онаси

Мақсуда УМАРХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Асл йигитлар». 10.40 — «Чўлдаги довул» (бадиий фильм). 12.00 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 — «Э. Межелайтис поэзияси». 16.30 — «Зарайскдаги «Красний Восток» йигирув-тўқув фабрикаси». 17.00 — Концерт. 17.30 — «Инпорторгмаш-78». 18.00 — «Горнчилар, қаердасиз?». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 19.05 — Концерт. 19.35 — «Тиним билмас кишилар» (ҳужжатли фильм). 20.35 — «Спортлото» тиражи». 20.45 — «Қўшниларимиз» туркумидан. А. Розанов. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.20 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс лауреатларининг концерти. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.50 — Касблар ҳақида ҳикоялар. Энергетиклар. 12.20 — «Тонгни қаршилаб» (бадиий фильм). 18.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 18.30 — Фан программаси. 19.00 — РСДРП II съездининг 75 йиллигига. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ижод гулшани. Телевизион журнал. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Опералинг ёш солистлари». Талъат Баҳромов. 21.20 — Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!» 22.15 — «Бир йигит ҳаётидан тўрт саҳифа» (бадиий фильм). 23.35 — Аёллар командалари ўртасида волейбол бўйича СССР кубоги учун.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Коперник» (бадиий фильм, 2-серия). 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Дирижёрлар (телевизион фильм-концерт). 20.50 — «Тошкент» телепрограммаси. 21.20 — Физика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Чархий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.30 — «Ялла» вокал-чолғу ансамблининг концерти. 11.15 — «Бунёдкорлар» туркумидан. К. Собиров. «Барханлар орасидаги ҳаёт». З. Муҳаммаджонов. «Ҳурматга сазовор». Очерклар. 11.30 — Эстрада концерти. 12.00 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — Чорвадорлар учун эшиттириш. 13.30 — Н. Поставничева ва Е. Беляев ижро этади. 14.00 — «Уруғлик пахта ғўзаси парваришига эътиборни кучайтирайлик». 16.10 — Сиёсий қўшиқлар фестивалида. 18.15 — «Узбекистан спортивний». 18.30 — Москва. «Миллионлар ленинча университети». 18.50 — «Дўстлик тўлқинида». 19.20 — О. Муҳаммаджонов. «Қийинчиликларни енгиб». Очерк. 19.40 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 19.50 — Музикали танаффус. 20.20 — Радио тингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 21.00 — Чорвадорлар учун концерт. 21.30 — Шеърият кечаси. 22.28 — Халқ куйлари. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85. Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02520. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 158.